VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Allied Printing Trades Union Label Council Sudbury

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 74 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, kesäk. 24 p. — Thursday, June 24, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1867 1967

1917—1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Johnson ja Kosygin neuvonpidossa

Lähi-idän ongelmien käsittely siirtyi nyt Yleiskokouksen komiteoille – eri ryhmät neuvottelevat kannastaan

Washington. — Torstai-iltana ilmoitettiin, että USA:n presidentti Lyndon B. Johnson ja NL:n pääministeri Aleksei Kosygin kohtaavat toisensa perjantaina erään collegen presidentin asunnolla Glassborossa, N.J., noin 15 mailia Philadelphiasta etelään. Heidän neuvottelutilaisuutensa uskotaan kestävän useita tunteja.

Heillä on yhteinen lounastilaisuus, tiedoitettiin Valkoisesta talosta, ja heillä kummallakin on vapaus nostattaa keskusteltavaksi mitä tahansa kysymyksiä sillä mitään määriteltyä työjärjestystä ei ole etukäteen valmistettu. Yleisesti käsitetään, että keskusteltavaksi tulee lähi-idän ja Vietnamin kysymykset, ydinaseiden levittämiskieltosopimus jne.

Valkoiseen taloon tuli kello 6 torstai-iltana tieto, että pääministeri Kosygin on hyväksynyt kutsun tulla neuvonpitoon Glassboroon missä on vain 10,000 asukasta.

Useita päiviä aikaisemmin oli käyty keskusteluja siitä, missä tämä kohtaaminen tulisi tapahtua, mutta samalla kertaa on ilmeisesti pohdittu myös sitä, mistä asiasta ja miten siinä neuvonpidossa keskustellaan.

United Nations. — Neljä päivää kestäneen YK:n Yleiskokouksen ylimääräisen kokouksen yleiskeskustelun jälkeen, tämä 122 maata edustava kansainvälinen elin ryhtyi torstaina pohtimaan keski-idän kysymystä komiteaportaassa, eli Yleiskokouksen eri komiteoissa.

Torstaisessa istunnossa esitettiin vieläkin monen edustajan toimesta voimakasta arvostelua Israelin hyökkäysohjelmasta, kuten selitettiin. Ranskan, Belgian ja Turkin edustajat suhtautuivat hieman maltillisemmin asiaan, mutta Pakistanin, Mongolian ja Ukrainan edustajat lisäsivät painostusta siinä mielessä, että Israel tulisi virallisesti julistetuksi hyökkääjäksi, ja että se määrättäisiin vetämään joukkonsa takaisin heti miehittämiltään alueilta.

Torstaina pidettiin myös "linjoittumattomien maiden" ensimmäinen ryhmäkokous. Sen lisäksi oli länsimaiden ryhmäkokous mihin myös Canada osallistui.

Linjoittumattomien ryhmään kuuluu kaikkiaan 70 maata, joiden edustajat osallistuivat Kairossa 1964 pidettyyn linjoittumattomien maiden konferenssiin. Tämän ryhmän puhemiehistöön kuuluu edustajia idästä ja lännestä. Sen puheenjohtajana on eräs jugoslavialainen. Jugoslavia on antanut täyden kannatuksensa Neuvostoliiton päätöslauselmaehdotukselle missä tuomitaan Israel hyökkääjäksi, vaaditaan Israelia vetämään heti joukkonsa takaisin ja maksamaan arabimaille korvauksen aiheuttamistaan vahingoista.

Puolueettomien ryhmään kuuluvat Intia, Mali, Guinea ja Tansania ovat tuominneet Israelin hyökkääjäksi, mutta viisi muuta maata, Ceylon, Nigeria, Afghanistan, Kypros ja Etiopia ovat esiintyneet pidättyvämmin.

Puolueettomien maiden ryhmässä tärkeätä osaa vievän Intian edustaja korosti torstaisessa puheessaan, että kaikkein tärkein seikka on pantava etualalle, tarkoittaen hän sitä, että kaikki voimat olisi keskitettävä siihen, että Israel saadaan heti vetämään asevoimansa pois arabimaiden alueilta — ja vasta sen jälkeen ruvetaan ratkaisemaan muita asioita. Tämä jättäisi myöhemmin ratkaistavaksi myös sen julistetaanko Israel virallisesti hyökkääjäksi tai eikö julisteta.

Vissit länsimaiset tarkkailijat ovat ilmaisseet toivomuksen, että linjoittumattomien maiden lopullinen asennoituminen määritellään edelläselostettujen kannanottojen välimailta.

Länsimaiden ryhmään kuuluu Canadan lisäksi Norja, Italia ja 4 tai 5 maata latinalaisen Amerikan 22:sta maasta. Tämän ryhmän ohjelma on yhdensuuntainen USA:n tavoitteiden kanssa liittäen Israelin joukkojen takaisin vetämisen "poliittiseen ratkaisuun", mikä voi kestää vuosikausia, kuten on Yleiskokouksen istunnossa monen maan toimesta korostettu.

Israel on joutumassa yhä eristetymmäksi

Monet Euroopan, Aasian ja Afrikan maat vaativat Israelia poistumaan miehittämiltään alueilta

United Nations. — Israel joutui keskiviikkona lisääntyvässä määrässä eristettyyn asemaan kun Euroopan, Aasian ja Afrikan maiden edustajat esittivät mielipiteitään lähi-idän tilanteesta.

Keskiviikkoon mennessä oli väittelyä käyty pääasiassa arabimaiden ja Israelin sekä Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain edustajain kesken. Mutta keskustelupiirin laajentuessa tuli ilmeiseksi, että painostus kasvaa Israelin vetäytymiseksi ennen sodan alkua olleisiin asemiinsa.

Britannian ulkoministeri George Brown, Tanskan pääministeri Jens Otto Krag ja Ranskan presidentti Charles de Gaulle ilmaisivat keskiviikkona mielipiteen, että Israelin täytyy luovuttaa miehittämänsä alueet takaisin.

Tansania, ensimmäisenä tähän keskusteluun osallistunut afrikkalaismaa, antoi täyden kannatuksensa Neuvostoliiton päätöslauselmaehdotukselle, missä tuomitaan Israel hyökkääjäksi ja vaaditaan Israelia vetämään joukkonsa takaisin sekä maksamaan vahingonkorvausta arabimaille. Myös Sudanin pääministeri sekä Iranin ja Intian ulkoministerit antoivat kannatuksensa näille tavoitteille.

Mr. Brown teki keskiviikkona tiettäväksi Britannian kannan. Hän lainasi YK:n peruskirjan 2. Artiklan kohdan mikä sitoo jäsenvallat pidättymään "toisen maan alueitten ja koskemattomuuden loukkaamisesta," jolla on välitön merkitys asevoimien takaisin vetäämisvaatimukseen, ja hän lisäsi: "Minun mielestäni tässä ei ole mitään kahta mahdollisuutta ja minä sanon hyvin selvästi: Minun mielestäni peruskirjan tekstin mukaan sen sodan ei pidä johtaman aluemuutoksiin."

Hän varoitti Israelin hallitusta ryhtymästä Jerusalemissa toimenpiteisiin, jotka ovat ristiriidassa tämän määritelmän kanssa. "Minä sanon kaikessa vakavuudessa Israelin hallitukselle, että jos se haluaa liittää alueeseensa Jerusalemin vanhan osan tai laatia liitoslakeja, (Israelin) hallitus ottaa silloin askeleita, mitkä eivät vain eristä Israelia yleisen mielipiteen edessä, vaan riistää siltä sen nykyisen kannatuksen (ulkomailla).

Mr. Brown arvosteli Israelia siitä, ettei se ole vieläkään toteuttanut sitä kun Turvallisuusneuvosto 2 viikkoa sitten kehoitti Israelia luovuttamaan takaisin YK:n tarkkailijain toimipaikat ja välineet.

Vastatessaan mr. Brownin varoittavaan arvosteluun, Israelin ulkoministeri Ebba Eban sanoi, että Israel tulee varaamaan kaikkiin uskoon kuuluville vapaan pääsyn Jerusalemin vanhaan osaan. Tätä selitystä pitivät tarkkailijat merkkinä siitä, että Israel aikoo mennä eteenpäin Jerusalemin vanhan kaupunginosan kaappaussuunnitelmissa.

Kolmea miestä syytetään 100 milj. petosyrityksestä

Toronto. — Kahta torontolaista miestä vastaan nostettiin keskiviikkona syytös siitä, että he ovat salavehkeilleet saadakseen petollisesti yleisöltä $100,000,000.

Ont. turvallisuuskomissionin tarkastajat pidättivät Michael Meyer Rushin ja Josep Williams-nimisen lakimiehen. Ensinmainitulle määrättiin $50,000 takausvaatimus vapaaksi pääsemiseksi ja Williamsille $10,000. Myös on pidätetty Manuel Bristone. Kysymys on osakekauppahuijausyrityksestä selittävät viranomaiset.

Jatkukoon yhteistyönne sanoivat juhlapuhujat

Sudbury. — Laurentian yliopistolla viime keskiviikkoiltana pidetyssä Canadan Suomalaisten satavuotisjuhlakomitean (Sudbury), Centennial juhlien merkeissä vietettävän Suomi-viikon suuressa ja antoisassa juhlakonsertissa piti ajankohtaisen juhlapuheen suurlähettiläs Reino Palas. Sen lisäksi esittivät tervehdyksiä ja onnitteluja komitean virkailijat sekä kaupungin pormestari mrs. Grace Hartman, konsuli Kauko Mäki ja Laurentian yliopiston presidentti Stanley Mullins. Seuraavassa on lyhyt yhteenveto heidän puheistaan.

K. R. Kaitila:

Canadan suomalaisten satavuotisjuhlakomitean (Sudbury) puheenjohtaja K. R. Kaitila D. C. lausui englanninkielisessä tervehdyspuheessaan kutsuvieraat ja juhlayleisön sydämellisesti tervetulleiksi ja ilmaisi komitean puolesta kiitollisuutensa siitä hyvästä kannatuksesta, minkä Centennial juhlien merkeissä vietettävän Suomi-viikon kaikki tilaisuudet ovat saaneet.

Olavi Laine:

Komitean sihteeri, O. Laine toisti suomenkielisessä puheessa edellämainitun tervehdyksen ja esitti Sudburyn seudun kansalaisillemme lämpimän kiitoksensa siitä hyvästä kannatuksesta, minkä Suomi-viikko on saanut. Hän sanoi onnistumisen perustana olevan sen kun Suomi-viikon järjestämiseen ja valmistamiseen on osallistunut 20 eri seuraa ja yhdistystä hyvässä yhteisymmärryksessä. Toivon tämän yhteistoiminnan jatkuvan seuraavan satavuotta hän sanoi suosionosoitusten raikuessa.

Konsuli Kauko Mäki:

Esitellessään suurlähettiläs Reino Palasin juhlayleisölle, konsuli Kauko Mäki Q.C. kiitti kaikkia niitä järjestöjä, jotka ovat Suomi-viikon järjestämiseen osallistuneet ja ilmaisi toivomuksen, että tämä tuloksellinen yhdessäolo- ja toiminta tulisi edelleen jatkumaan. Muun lisäksi hän selitti, tällainen yhteistoiminta auttaa osaltaan Canadan tämän hetken perustavaa laatua olevan ongelman ratkaisemista — kansallisen yhtenäisyyden säilyttämistä ja lujittamista.

Suurlähettiläs Reino Palas:

Juhlapuhujaksi hyväntahtoisesti saapunut suurlähettiläs tri Reino Palas on ollut Suomen ulkoministeriön palveluksessa helmikuusta 1942 alkaen, toiminut Washingtonissa suurlähetystön yhtenä virkailijana, suurlähettiläänä Budapestissa, ja protokollapäällikkönä Suomen ulkoministeriössä, kunnes tuli nimitetyksi Canadan suurlähettilääksi tammikuussa 1967, kuten konsuli Mäki asiaa selosti.

Suurlähettiläs puhui sekä suomen- että englanninkielellä ja hän hallitsi kumpaakin ihailtavan hyvin myös englanninkielen.

Viitattuaan siihen, että Sudbury on kautta maailman tunnettu nikkelikeskus, ja että tällä alueella on ehkä 9,000 suomalaista, tri Palas ilmaisi puheensa englanninkielisessä osassa mielihyvänsä siitä kun täkäläiset kansalaisemme ovat liittyneet yhteen tämän Suomi-viikon järjestämiseksi.

Hän onnitteli Canadaa tämän Centennial vuoden johdosta, kiitti Expo-67 näyttelyä yleensä ja myös Suomen "suhteellisen vaatimatonta osaa siellä olevassa Skandinavian paviljongissa".

Hän sanoi Canadan suomalaisten onneksi sen, että he ovat valinneet uudeksi kotimaakseen juuri Canadan. Osoitettuaan, että rajan eteläpuolella oleva Yhdysvallat on jo saavuttanut sellaisen teollisuuskehityksen tason, että siellä on vaikeampi uusien tulokkaiden päästä alkuun, suurlähettiläs huomioi, että suuri ja luonnonrikkauksista rikas Canada tarjoaa kansalaisilleen, myös suomalaisille, loputtomasti työtä ja suhteellisen suuria edistysmahdollisuuksia.

Olen iloinen, että toimitte yhdessä, että olette uskollisia tälle uudelle kotimaallenne ja silti muistelette rakkaudella isienne syntymämaata, hän sanoi.

Suomenkielisen puheensa yhteydessä suurlähettiläs Palas käsitteli Nyky-Suomen asioita kansainvälisten ja kansallisten kysymysten pohjalla.

Esitettyään lämpimät Suomi-terveisensä hän sanoi, että Suomi on nyt paljon toisenlainen maa, mitä se oli monen kansalaisemme sieltä lähtiessä. Myös Suomessa on tapahtunut valtavaa edistystä, ollen elintasokin maailman yksi korkeimmista.

Suomi on siinä onnellisessa asemassa, että sillä on hyvät naapurisuhteet suureen itäiseen maahan, mikä on Suomelle elintärkeä seikka, hän selitti. Paasikiven ja Kekkosen nimellä tunnettu hyvien naapurisuhteiden ulkopolitiikka on saanut Suomen kansan yleisen hyväksymisen. Joitakin vastustavia voimia on tietenkin olemassa, mutta yksistään se seikka kun valtavan suuri enemmistö Suomen kansaa edustavista puolueista on presidentti Kekkosen uudelleen valinnan kannalla, on todistuksena siitä, että Suomen kansa haluaa ylläpitää hyviä suhteita itäiseen naapurimaahan, hän selitti ja osoitti, ettei kenelläkään voi olla mitään epäilyä siitä, etteikö presidentti Kekkonen tule uudelleen valituksi.

Tällaisesta kehityksestä on ollut Suomelle vain pelkkää hyötyä, hän sanoi siirtyen sisäpolittisten kysymysten käsittelyyn.

Suurlähettiläs sanoi leikillisesti, että "meidät suomalaiset tunnetaan riitelevinä ihmisinä — missä vain kolme meitä kokoontuu, siellä tulee riita ja perustetaan joku uusi ryhmä."

Tästä huolimatta, hän sanoi, Suomen hallitus vietti vastikään 1-vuosijuhlaansa — mikä on kunnioitettava ikä Suomen hallitusten historiassa ja viittaa nykyisen hallitusyhteistyön jatkuvuuteen.

Tri Palas sanoi, että Suomessa on nyt, ensimmäisen kerran v. 1948 jälkeen, myös kommunisteja hallituksessa. Hän sanoi, että varsinkin ulkomailla katseltiin tätä tosiasiaa epäilevin mielin, mutta hän selitti, kokemus on osoittanut, että kommunistit ovat käyttäytyneet reilusti, että he ovat vastuuntuntoisia hallituksen jäseniä, ja että mitään syytä ei ole olla huolissaan heidän hallituksessa olostaan.

Suomi katsoo luottamuksella tulevaisuuteen ja vietämme toivorikkain mielin 50-vuotista itsenäisyysjuhlaamme, johon toivomme kaikkien suomalaisten Sudburya myöten osallistuvan, hän selitti.

Osoitettuaan kuinka tärkeä ja kallis maan itsenäisyysasia on, tri Palas lopetti puheensa toivomuksella, että molemmat maat, Canada ja Suomi, säilyttäisivät itsenäisyytensä.

Pormestari mrs. Grace Hartman:

Kaupungin pormestari, mrs. Grace Hartman onnitteli Sudburyn suomalaisia yhteisen Suomi-viikon järjestämisestä ja lopetti kansalaisiamme yleensä kiittelevän puheensa sanomalla suomeksi: "Olen ylpeä suomalaisista".

Laurentian pres. Stanley Mullins:

Laurentian yliopiston presidentti Stanley Mullins, joka vieraili äskettäin Suomessa, sanoi kauniin puheensa yhteydessä, että hän, kuten monet teistäkin, on "Canadan ottolapsi" ja ylpeä siitä, että hän "on canadalainen". Hän myös viittasi konsuli Mäen lausuntoon Canadan yhtenäisyydestä ja alleviivasi sitä, että Suomi-viikon järjestämisen avulla on edesautettu myös tätä tärkeätä asiaa. — W. E.

NDP:n ONT. JAOSTO KAAVAILEE TULEVAA HALLITUSOHJELMAA

Korostaa yksilökansalaisten vapauden puolustamista sekä talousuudistusten tarpeellisuutta Ontariossa

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen (NDP) Ontarion jaosto julkaisi maanantaina 77 sivua käsittävän ohjelmakirjasen, missä korostetaan aikaisempaa enemmän yksilökansalaisten vapauksia ja oikeuksia.

Tässä edellistään oikeistolaissuuntaisemmaksi väitetyssä ohjelmavihkosessa sanotaan, että aikakautena, jolloin yksilö tuntee itsensä kääpiömäiseksi suurten instituutioiden edessä, "Uusi demokraattinen puolue on päättäväinen siitä, jotta sen muodostama hallitus tulee löytämään keinoja miten yksilö voi korottaa äänensä oikeuksiensa puolesta.

Puolueen konferenssien ja Niagara Fallsilla viime syksynä pidetyn edustajakokouksen hyväksymiin päätöslauselmiin perustuva ohjelmavihkonen eroaa melko paljon kaksi vuotta sitten julkaistusta 36-sivuisesta edeltäjästään.

Sanomalehtien haastattelutilaisuudessa puolueen Ontarion jaoston johtaja Donald MacDonald sanoo muutoksen heijastavan uusien, nuorten keskiluokkalaisjäsenten ajattelua, mutta tarkoituksena ei ole antaa puolueesta uudenlaista kuvaa.

Yksilövapauksista kirjasessa sanotaan: "Yksilön oikeudet ja vapaudet. mitkä ovat demokraattisen järjestelmän perustana, on suojattava voimakkaita määräysasemassa olevia ryhmiä vastaan ja sen lisäksi myös hallituksen mielivaltaisuuksilta."

Puolueen edistykselliset talouspoliittiset kysymykset yhdistetään tässä ohjelmavihkosessa vissiin rajaan asti Ontarion etuihin ja Canadan itsenäisyyskysymykseen. Kirjasessa sannotaan että NDP:n hallitus tulee puolustamaan "Canadaa itsenäisenä maana toimenpiteillä, joiden tarkoituksena on säilyttää taloudelliset perintöoikeutemme . . ."

"Hallituksen sijoitustoimintaa voidaan käyttää edullisemmin hyväksi rakentamalla taloudellisempi talousjärjestelmä, sisältyen siihen tärkeimpien tiedonanto- ja kulkulaitosvälineiden otto yhteiskunnan omistukseen.

"NDP hankkii kehitysoikeudet kaupunkien ympäristön maihin ja laatii erikoisia verotusohjelmia maakeinottelun lopettamiseksi.

"Se ryhtyy toimenpiteisiin lopettaakseen keinolannoitteiden ja rikkaruohon hävittämisaineiden monopolihinnoittelun.

"Ohjelmansa rahoittamiseksi NDP suosittelee vissejä verouudistuksia, sisältyen siihen lisääntyvän pääoman vero, luonnonrikkauksien vero ja se, että veroja kerätään suuremmassa määrässä tulo- ja yhtiöverojen muodossa.

Ohjelmassa määritellään myös seuraavia tavoitteita:

— Pakollinen ranskankielen opetus kouluissa lastentarhatasosta alkaen.

— Vapaa yliopistokoulutus.

— Maakuntahallituksen osaksi otetaan asteettain koulumenojen maksu 80 prosenttiin asti nykyisen tason ollessa 45%.

— Kuluttajain ja vuokralaisten oikeuksien laki, sisältyen siihen hinta- ja vuokratarkkaillulautakunnat.

— Hallituksen alainen sairaushuoltolaki, mihin sisältyy vapaat lääkkeet ja vapaa hammashoito lapsille.

— Valtion alainen autovakuutus.

— Työläisten työpaikkaoikeuksien suojaamista uhkaavien estetuomioiden poistaminen.

Toryjen suurin "vikapisto" on kallis kansalle

Toronto. — Se kun maakunnan toryhallitus ei rohkaissut toisen kaasuputkijohdon rakentamista Pohjois-Ontarion kautta, on yksi kaikkein kallein kaikista virheistä sanoi NDP:n Ontarion jaoston johtaja Donald MacDonald keskiviikkona.

"USA:n liittovaltion voimakomissionin päätös kaasuputkilinjan rakentamiseksi Yhdysvaltain kautta tulee maksamaan Pohjois-Ontariolle seuraavan 10 vuoden aikana talouskehityksen kohdalta lähes $1,000,000,000, hän sanoi.

"Hallituksen asenne on myös viivyttänyt alueellista kehityssuunnitelmaa, mitä niin kiireellisesti tarvitaan eri puolilla maakuntaa, jos koko Ontarion halutaan päästä nauttimaan vauraudesta."

GROMYKO JA RUSK OLIVAT NEUVONPIDOSSA

Oletettuna keskustelun aiheena oli pres. Johnsonin ja pääministeri Kosyginin kohtaamismahdollisuus

New York. — Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk ja Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko kohtasivat toisensa keskiviikkoisessa illallistilaisuudessa!

Heidän kerrotaan etsineen keinoja presidentti Lyndon Johnsonin ja pääministeri Aleksei Kosyginin kohtaaamisen tiellä olevien esteiden poistamiseksi — kummankaan heistä haluamatta tehdä ensimmäistä siirtoa vaikkei heillä tiedetäkään olevan mitään itse kahden suuren huippukokouksen pitoa vastaan.

Eräitten tietojen mukaan presidentti Johnson ei halua tulla Yhdistyneet Kansakunnat järjestön kokoukseen eikä pääministeri Kosygin halua matkustaa Washingtoniin.

Keskiviikkona lyötiin visseissä piireissä arpaa siitä, että nämä kaksi voivat kohdata toisensa Averell Harrimanin luona New Yorkin osavaltiossa. Harriman on ollut useita kertoja Yhdysvaltain suurlähettiläänä Neuvostoliitossa.

Mr. Harriman oli keskiviikkona jonkin aikaa Yhdysvaltain YK:n valtuuskunnan päämajassa. Yksi hänen New Yorkin osavaltiossa olevista kotipaikoistaan on vain 2 tunnin ajomatkan päässä New Yorkista Hudson joen rannalla.

Tultuaan keskiviikkona pois U Thantin hänen kunniakseen järjestämästä lounastilaisuudesta, pääministeri Kosyginilta kysyttiin, että tuleeko hän kohtaamaan presidentti Johnsonin. Vastauksena siihen mr. Kosygin sanoi: "Se ei riipu minusta".

Hänen uskotaan odottavan käytännöllisä ehdotusta Washingtonista.

YK:n joissakin piireissä arvaillaan, miksi mr. Johnson epäröi YK:n tuloa. Jotkut tarkkailijat arvelevat sen johtuvan ainakin osittain siitä, kun Yhdysvallat vastusti Yleiskokouksen ylimääräisen istunnon kutsumista, minkä vuoksi presidentti ei halua asiaan sekaantua nyt.

Melko yleisenä on kuitenkin käsitys, että nämä kaksi kohtaavat pian toisensa.

VIIME TIEDOT

Tel Aviv. — Vastaten Jordanian syytöksiin, että Israelin asevoimat hajoittavat raivinkoneilla jordanialaisten asuntoja ja ajavat asukkaat pois kotikonnuiltaan, Israelin armeijan virkailijat myönsivät torstaina, että 40 prosenttia jordanialaisen kauppalan Qalqiliyan asunnoista on tuhottu, mutta väittivät, että ne tuhottiin pommittamalla sodassa.

United Nations. — Arabimaiden diplomaatit sanoivat torstaina anteliaaksi Ottawan tarjousta ottaa Canadaan 4,000 arabipakolaista viiden vuoden aikana, mutta selittivät, että poliittisista syistä Canadan tarjousta ei voida hyväksyä. Arabimaiden hallitusten kanta on, että ne eivät halua olla osallisena sellaisessa suunnitelmassa, minkä mukaan tuhansia arabeja lähetettäisiin ulkomaille. Pakolaiset itse eivät halua mitään muuta kuin oikeutta palata koteihinsa Israeliin tai niille alueille mistä heidät on karkoitettu.

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson arvosteli torstaina Neuvostoliittoa arabimaiden asevoimien uudelleen järjestämisen avustamisesta sen sijaan, kuten hän sanoi, että se lähettäisi avustusta pakolaisille.

Guelph. — Puhuen Ont. Horticultural Associationin vuosikokouksessa, konservatiivipuolueen entinen johtaja George Drew, jonka poliittisille neuvoille canadalaiset näyttivät aikoinaan kintaalla, sanoi torstaina, että YK:n Yleiskokoukselle pitäisi esittää päätöslauselma, missä vaaditaan pääsihteeri U Thantin eroa heti.

LÄHI-IDÄN SODAN TAKANA VIETNAM, DE GAULLE

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaulle yhdisti lausunnossaan lähi-idän sodan Vietnamin sotaan sanoen, että maailman rauhasta ei ole toivoa ennen kuin Yhdysvallat lopettaa sotatoimensa Kaakkois-Aasiassa.

Poiketen keski-idän kriisin puhkeamisesta asti seuraamastaan "keskitien" ohjelmasta, presidentti de Gaulle sanoi, että syy kuusi päivää kestäneestä Israelin ja arabimaiden välisestä sodasta lankeaa Israelin kannettavaksi. Samalla kertaa hän yhdisti sen laajemmassa mitassa puhuen Vietnamin sotaan.

Hallituksen kokouksen jälkeen julkaisemassaan voimakassanaisessa lausunnossa presidentti de Gaulle sanoo, että Yhdysvaltain sekaantumisen johdosta alkanut Vietnamin sota, kuten hän selittää, kiihdytti myös Kiinan toimenpiteitä vetypommin kehittämiseksi. Kiinia suoritti vetypommi-kokeen viime lauantaina.

"Yhdysvaltain interventionin vuoksi Vietnamissa alkanut sota ei voi muuta kuin laajentaa selkkauksia. ei vain siellä, vaan myös Vietnamista kaukana olevilla alueilla", sanoo presidentti de Gaulle lausunnossaan.

"Siihen perustuu Kiinan katsantokanta ja varustelukilpailu. Siitä saivat alkunsa psykologiset ja poliittiset kehityssuunnat, mitkä johtivat taisteluihin lähi-idässä."

Pitäen tilannetta vakavana, presidentti de Gaulle sanoi, ettei kansainvälinen jännitystilanne tule lievemmäksi ennen kuin saadaan kehitetyksi uusi tilanne."

Tällä uudella tilanteella hän tarkoittaa Vietnamin sodan lopettamista mihin päästään hänen katsantokantansa perusteella vain siten, että "Amerikka lupaa määräaikaan mennessä vetää kaikki sotavoimansa pois Vietnamista."

Jotkut tarkkailijat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että presidentti de Gaulle antoi tämän jyrkkäsanaisen lausuntonsa pian sen jälkeen kun hän oli keskustellut Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosyginin ja Britannian pääministeri Harold Wilsonin kanssa lähi-idän asioista ja luonnollisesti myös Vietnamin kysymyksestä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

U Thantin vastauksesta

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, YK:n pääsihteeri U Thant, mikä tunnetaan rauhallisena, pidättyväisenä ja aina pehmeästi puhuvana ja hyvin kokeneena diplomaattina, esitti viime tiistaina vastauslauseen Israelille — ja samalla myös Yhdysvaltain ja Canadankin ulkoministerille — niistä syytöksistä, mitä on lähi-idän tapahtumien johdosta häntä vastaan esitetty.

Olettaen, kuten on visseissä diplomaattipiireissä arveltu, eikä ilmeisesti lainkaan suotta, että häntä vastaan on nyt käynnissä järjestetty propagandakampanja, U Thant korosti, että viimeksikuluneen viiden vuoden aikana hänellä ei ole ollut kertaakaan aihetta esittää kommenttia minkään maan edustajan Yleiskokouksessa esittämästä lausunnosta. "Mutta" hän sanoi, "minä katson nyt tarpeelliseksi vastata lyhyesti Israelin ulkoministerin visseihin lausuntoihin . . ."

Tällä lausunnollaan U Thant viittasi Israelin ulkoministeri mr. Abanin maanantaina yleiskokouksessa esittämään väitökseen, että se kuin pääsihteeri suostui Kairon esitykseen poistamaan YK:n asevoimat Yhdistyneen Arabitasavallan alueelta, oli yksi pääsyy vihollisuuksien alkamiselle Israelin ja arabimaiden välillä.

"Minä en pidä Israelin katsomusta paikkansapitävänä" sanoi U Thant ja selitti, että Yhdistynyt Arabitasavalta oli aikaisemmin vapaaehtoisuuden perusteella hyväksynyt sijoitettavaksi omalle alueelleen, Israelin rajan lähettyville YK:n rauhanvoimia. "Toisaalta" hän sanoi, "Israel ei ole koskaan tarjonnut sellaista yhteistoimintaa YK:lle".

Selitettyään aikaisemmin, ettei YK:lla ollut muuta mahdollisuutta kuin suostua Kairon esitykseen joukkojen pois vetämiseksi, U Thant sanoi, että hän oli YAT:n pyynnön saatuaan tiedustellut Israelin suurlähettiläältä, voidaanko ne YK:n joukot sijoittaa nyt Israelin puolelle rajaa.

"Minulle sanottiin, että Israel ei voi sitä mitenkään hyväksyä." Tämä sellaisenaan vei kaiken järkiperäisen pohjan pois niiden jalkojen alta — jotka ovat U Thantia arvostelleet siitä kun hän suostui vetämään YK:n joukot pois Yhdistyneen Arabitasavallan ja Israelin rajalta. Jos Israel piti tärkeänä YK:n joukkojen pitämistä siellä, niin miksi se sitten kieltäytyi "palokuntalaisten vastaanottamisesta silloin kun savua oli jo näkyvissä", hänen omaa sanontaansa käyttäen? Sen, mikä on hyvää kanalle, pitäisi kelpaamaan myös kukolle.

Aikaisemmin, ennen lähi-idän vihollisuuksien alkamista, pääsihteeri selosti miksi hän suostui YK:n joukkojen pois vetämiseen. Hän sanoi, ettei kenelläkään voi olla mitään epäilyä siitä, etteikö Egyptillä ollut oikeutta esittää niiden joukkojen pois vientiä, eikä siitä, että YK:lla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin suostua siihen.

Tosiasiassa esimerkiksi Yhdysvaltain hallitus ja Canadan ulkoministeri mr. Martin ovat julkisesti myöntäneet että näin asiat todellisuudessa ovat, mutta U Thantin olisi niiden mielestä pitänyt kuitenkin vitkutella ja viivytellä tämän välttämättömän toimenpiteen toteuttamista.

* * *

U Thant antoi tiistaisen lausuntonsa yhteydessä kuoliniskun myös New York Timesin maanantaina julkaisemalla "paljastukselle" joka oli ikäänkuin tilauksesta tehty tähän tilanteeseen Washingtonin kannalta katsoen. Se oli muka kopio asiakirjasta, minkä mukaan mr. Hammarskjöld ja YAT:n presidentti Nasser olisivat vuonna 1956 yksityiskeskustelun perusteella sopineet, että YK:n joukkoja ei vedetä pois Yhdistyneen Arabitasavallan alueelta ennen kuin asiasta on keskusteltu YK:n Yleiskokouksessa.

U Thant sanoi maanantai-iltana tästä memorandumista:

— että se ei ole virallinen asiakirja;

— että Yhdistynyt Arabitasavalta ei tiedä siitä mitään;

— että ko. memorandumi on kirjoitettu ei-viralliselle paperille ja että siinä ei ole mitään allekirjoitusta;

— että Hammarskjöldin ei ole jäänyt virastoonsa mitään sellaista asiakirjaa, ja

— että Hammarskjöldin kanssa läheisessä yhteistoiminnassa tämän kysymyksen yhteydessä ollut pääsihteerin apulainen, Ralph Bunche ei tiedä mitään sellaisen memorandumin olemassaolosta.

Meistä tuntuu lyhyesti sanoen, että sanomalehtiankkaa ei ole koskaan aikaisemmin nähty näin pian ja niin armottoman kovilla panoksilla alas.

Nähtäväksi jää, haluavatko Israelin ja Yhdysvaltain politiikantekijät enää näitä asioita vatkata.

Mutta kysyä kuitenkin sopii, mitä ajattelee ja sanoo nyt U Thantin arvostelusta meidän oma ulkoministerimme, mr. Paul Martin?

Pääministeri Pearson sanoi toukokuussa alahuoneen istunnossa, että hän ei halua moittia YK:n joukkojen pois vetämisestä U Thantia, sillä se mitä pääsihteeri teki, osoittautui asiakirjojen puitteissa oikeaksi menettelytavaksi.

Mutta parin viikon kuluttua sen jälkeen ulkoministeri Paul Martin sanoi Luxemburgissa, NATO:n ulkoministerien kokouksessa, että YK:n joukkojen pois vetäminen saattoi "lekkeripeliksi" rauhan-ylläpitotoimet.

Kun New York Times julkaisi "memorandumin" josta ylempänä on mainittu ja jonka olemassaolon kielsi sekä U Thant että Hammarskjöldin läheinen neuvonantaja ja apulainen, mr. Bunche, niin mr. Martin kiirehti maanantaina sanomalehtimiehille ilmoittamaan mielipiteensä, että hän on lukenut mr. Hammarskjöldin memorandumin ja hänen mukaansa, että "historiaa kirjoitettaessa sillä tulee olemaan mitä suurin merkitys, olen siitä varma."

Nyt on U Thant osoittanut, että sillä memorandumilla ei ole ilmeisesti mitään arvoa, ja että Israel on itse kieltäytynyt YK:n joukkojen raja-alueelleen ottamisesta — mikä sellaisenaan vie kaiken pohjan pois U Thantin arvostelusta sen johdosta, että hän suostui samanlaiseen kohteluun Yhdistyneeseen Arabitasavaltaan nähden, mihin hän suostui Israelin kohdalta, eli siihen, että ketään ei pakoiteta vastoin omaa tahtoaan pitämään YK:n joukkoja omalla alueellaan.

Sara Lidman Vietnamissa

— Jos lapsenne vuosien kuluttua kysyvät: "mitä teit Vietnamissa" — mitä silloin sanotte?

Käytän tätä tilaisuutta pieneen keskusteluun kanssanne — ilman muuta valtuutta kuin se tosiasia, että me, te ja minä, satumme olemaan Vietnamissa, niin kaukana kotimaistamme, marraskuussa 1965.

Sallikaa minun kertoa kuka olen ja miksi olen tullut tänne. Nimeni on Sara Lidman. Olen syntynyt Ruotsissa 1920-luvulla köyhässä maankolkassa, josta monet, kun eivät saaneet työtä, matkustivat Amerikkaan ansaitsemaan elantoaan. Vaikka Ruotsi nykyään on varakas maa, ei sukupolveni ole unohtanut mitä köyhyys merkitsee. Ja kirjailijana minua on alkanut yhä enemmän askarruttaa tämä ongelma: miten ihmiskunta voisi vapautua köyhyydestä. Olette varmasti kanssani yhtä mieltä siitä, että me kaikki saamme hävetä niin kauan kuin yksikin lapsi maailmassa näkee nälkää.

Tulin Vietnamiin uskoen, että tämä jatkuvasti olisi sitä mitä meillä lännessä on tapana sanoa alikehittyneeksi. Tiedätte yhtä hyvin kuin minäkin, mitä kauheuksia Vietnam sai kestää Ranskan vallan aikana ja miten köyhtyneeksi siirtomaaisännät sen jättivät Dien Bien Phun jälkeen. Olisi ollut enemmän kuin ymmärrettävää, ettei tämä maa olisi vielä ehtinyt toipua yhdentoista vuoden hyvityksen jälkeen.

Mutta yllätyksekseni ja ilokseni saatan nähdä kaikkialla täällä olevan ruokaa ja vaatteita, kukaan ei ole aliravittu, kaikilla on työtä, lapset käyvät koulua, Hanoin teatteri on loistava — tiedättekö pojat, tämä on kukoistava maa joka suhteessa — ellei olisi McNamaran pommikoneita jyrisemässä taivaalla yötä päivää.

Toivon, että voisin tavata teidät kasvoista kasvoihin kuullakseni oman selityksenne tehtävästänne hyväksyttekö sen päällänne ja sydämellänne . . .

V. 1965 heinäkuussa Ruotsin televisiossa esitettiin elokuva Saigonista. Siinä muutamilta teistä kysyttiin, miten käsitätte oleskelunne Vietnamissa, täällä viettämienne päivien tarkoituksen. — Joskut teistä sanoivat: mielestäni teemme täällä siistiä työtä. Hyvin monet teistä sanovat: meidän on pysäytettävä kommunistit jossakin. Yksi teistä sanoi: pidän mielipiteeni omanani, en halua sanoa mitä ajattelen tästä sodasta. Muu osa elokuvasta kuristi meitä kaikkia kauhulla ja inholla: Tämä siis on USA:n apua Vietnamille, tämä on Aasiaan vietyä lännen sivilisaatiota! Uskomattomia kuvia kulkeutuu kaikkialle maailmaan osoittaen, millaista työtä te täällä teette, ja suoraan sanoen, miehet — se ei ole mitään siistiä työtä.

Joidenkin vuosien kuluttua voi sattua, että lapsenne löytävät sanomalehden vuodelta 1965 ja alkavat haastatella teitä: "Isä, mitä sinä teit Vietnamissa?" Mitä sinä silloin sanot? Jos poikasi osaa ajatella ja hänellä on sydän pikku ruumiissaan, hän tulee punastumaan. jos annat hänelle vastaukseksi jonkin ylimalkaisen lauseen kuten: "Well, fatsisi teki siistiä työtä siellä." Se mikä riittää selitykseksi McNamaralle ei ehkä riitäkään pojallesi . . .

Mitä tulee kommunistien pysäyttämiseen jossakin — miksi kaivaa McCarthy haudastaan ja tapella sen kummituksen puolesta? Haluavatpa vietnamilaiset täällä seurata Buddhaa, Marxia, paavia tai Konfutsea, se on heidän asiansa, vai mitä? Miksi teidän pitäisi olla heidän henkisiä poliisejaan ja määrätä heistä? Muistatte viime vaalit Valloissa ja että jotkut teistä eivät tahtoneet Johnsonia presidentiksi. Mutta mitä olisitte sanoneet, jos jokin Aasian maa olisi lähettänyt joukkoja Amerikkaan, häirinnyt vaalitaistelua ja kylvänyt kuolemaa joka puolelle esittäen perustelukseen: well, meidän on pakko pysäyttää demokraatit jossakin.

Sivumennen sanoen — oletteko koskaan lukeneet Geneven sopimusta vuodelta 1954? Ellette, niin pyytäkää hallitukseltanne, että saisitte tutkia tuota asiakirjaa. Se voi ehkä antaa teille valistusta, jota vailla olette olleet.

Uskotteko, että Vietnamin kansa tukee jotakuta Saigonin "vahvoista miehistä" Ngoh Dien Diemistä nykyiseen Nguyen Kyhyn asti? Uskotteko heidän ansaitsevan kunnioitusta poliittisina johtajina ja ihmisinä? Oletteko sitä mieltä, että Nguyen Cao Ky on tukenne arvoinen — kelpaako teille se, että taistelette ja kuolette sellaisen tyypin puolesta?

Äskettäin minulla oli surullinen tapaaminen yhden kanssa teistä, hänen valokuvansa kanssa. Hän olisi voinut olla oma serkkuni. Tämä tapahtui Tran Hoan maakunnassa. Vietnamilaiset ystäväni olivat näyttäneet minulle erään parantolan viidenkymmenenviiden rakennuksen raunioita. Te olitte pommittaneeet niitä kolme eri kertaa heinä- ja elokuussa. Ystäväni näyttivät minulle lazy dogin ja selittivät, miten tuo ase toimii. Ja joku toi lentäjän varusteet — kypärän, kirjan Survival (Henkiinjääminen) revolverin, ongensiiman, päänsärkypulverin ja kaikki muut pikku esineet, jotka teillä on mukananne pommituslentokoneilla Pohjois-Vietnamiin siltä varalta että . . .

Lazy dog, joka kirjaimellisesti merkitsee laiska koira, on pieni terroriase, joita käytetään suurten pommien ohella. Lazy dog on pieni purkki, joka sisältää noin 250 pientä haulia. Kun tämä purkki räjähtää, leviävät haulit valtavalla voimalla: Lapset kuolevat, jos haulipanos osuu heihin. Aikuiset kuolevat harvoin — mutta mies, joka on saanut ruumiiseensa kolmekymmentäviisi haulia, tulee invaliidiksi. Kuulat syöpyvät syvälle ja voi olla aivan mahdotonta poistaa niitä leikkauksella. Minulle näytettiin lazy dog, joka ei ollut räjähtänyt.

Hetkeä aikaisemmin olin vihannut kaikkia amerikkalaisia — ja nyt kun näin valkoisen kypärän kalpenin häpeästä, kaksinkertaisesta syyllisyyden tunteesta. Tuo tyhjä kypärä aiheutti samanlaista tuskaa jota tunsin kuullessani kuvauksen siitä, miten lazy dog hitaasti tappaa lapsen. Ei amerikkalainen lentäjä eikä vietnamilainen lapsi ole terästä eikä betonia.

Oli myös olemassa teidän kaipaamanne toverin henkilöllisyystodistus ja siinä kuva. Ensiksi en tahtonut katsoa sitä. Mutta myöhemmin, hämärästi toivoen, että hän voisi antaa minulle jonkin selityksen elämästään ja kuolemastaan Vietnamissa, katsoin hänen kuvaansa — ja näin kauniin pojan, vuonna 1944 syntyneen. Hän vaikutti niin tutulta, että tuntui kuin olisin tuntenut hänet aina — ja silmät suurina katselin hänen sukunimeään: se oli ruotsalainen. Vaalea jörö nuorukainen, joka ei koskaan ryhdy mihinkään ellei ole pakko, ei koskaan usko mihinkään ennen kuin on vakuuttunut, ei koskaan anna tytön määräillä ennen kuin on hulluna häneen. Siihen päivään asti, jolloin tuo kuva otettiin, hänelle ei ollut tapahtunut mitään ylivoimaista, hän oli "oma itsensä". Mutta mitä voimavaroja syvään intohimoon, suureen vastuuseen paljastivatkaan hänen leukansa piirteet . . . .

Hän ei ollut koskaan tehnyt päätöstä lähteä Vietnamiin ja taistella kommunismia vastaan. Hän ei välittänyt politiikasta missään. Hänet oli lähetetty tänne, heitetty kuin räjähdysainetta sisältävä paketti tuhoamaan sotilaallisia "kohteita" kouluja, sairaaloita siltoja. Hän ei tehnyt kysymyksiä, vaan uskoi ettei merkinnyt mitään mitä hän teki niin kauan kuin hän otti asian kylmästi. Hän oli vain 21-vuotias. Hän luuli, että hänellä oli paljon aikaa tapettavana ennen kuin elämä tarttuisi häneen vakavasti, ennen kuin hänen pitäisi sanoa kyllä tai ei . . .

Hänen kuvansa alkoi hiljaa elää suuttumusta ja katumusta. Hehkuva viha nousi hänen silmiensä pohjasta. Ja minusta tuntui kuin olisin kuullut hänen kuiskaavan: ne pettivät minua siellä Pentagonissa! Ne lupasivat minulle siistiä työtä Vietnamissa ja loistavan tulevaisuuden myöhemmin Valloissa. — Ja tässä nyt olen — pois heitettynä kuin multakokkare.

Ystävät, jokaisella on vain yksi elämä. Heti kun sen menetämme se on poissa. Se ei palaa takaisin.

Antakaa suurempi arvo ainoalle elämällenne. Ajatelkaa, mitä te haluatte. Miksi käytätte kuukausia ja vuosia ihmisten tappamiseen koko Vietnamissa, ihmisten jotka vain tahtovat elää rauhassa. Miksi itse kuolisitte Nguyen Cao Kyn puolesta?

Miksi ette sen sijaan eläisi, alkaisi elää uudella tavalla ,kotona, rakkaudessa?

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Johannes Vataja, Port Arthur, Ont., täyttää maanantaina kesäkuun 26 pnä 70 vuotta.

Emilia Hänninen, Long Lake, Ont., täyttää sunnuntaina, kesäkuun 25 pnä 76 vuotta.

Ida Koivula, Long Lake, Ont., täyttää tiistaina, kesäkuun 27 pnä 79 vuotta.

Alma Karjalainen, Long Lake, Ont., täyttää tiistaina, kesäkuun 27 pnä 79 vuotta.

Paavo Vaurio, Toronto, Ont., täyttää keskiviikkona, kesäkuun 28 pnä 73 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Rauhan mahdollisuudet lähi-idässä

Tel Avivissa juhlitaan. Yritys selvittää lähi-idän ristiriitojen monimutkainen solmu asevoimin tuntuu Israelin johtajista täysin onnistuneen. Mutta humalasta selviäminen on tuskallista.

Israel on olemassaolonsa aikana lähes kaksikymmentä vuotta aina pyrkinyt ratkaisemaan suhteensa arabimaihin voimakeinoin. Mutta juuri tämä voimapolitiikka on ollut syynä yhä lisääntyvään jännitykseen lähi-idässä. Israelissa asuu kolmisen miljoonaa ihmistä, arabimaissa lähes sata miljoonaa. Uskotaanko Tel Avivissa tosissaan siihen, että pienen Israelin onnistuu vakiinnuttaa asemansa lähi-idässä voimana, joka pystyy alistamaan arabit.

Israelin hyökkäys tähdättiin äskettäin siirtomaa- ja puolisiirtomaa-asemasta vapautuneita kansoja vastaan. Arabimaiden taloudellinen jälkeenjääneisyys Israelista on vain väliaikainen ilmiö, joka ei jatku kauan. Päinvastoin arabikansat pyrkivät yhä voimakkaammin vapauteen, edistykseen ja kansalliseen itsenäisyyteen. Tätä kiertämätöntä historiallista kehitystä voivat ryhtyä vastustamaan vain lyhytnäköiset johtajat, joilta puuttuu realiteettien taju. Ei ole sattuma, että lähi-idän sota toi selvästi näkyviin poliittisen vedenjakajan, jonka toisella puolella olevat maat puolustavat rauhaa ja kansojen yhteiskunnallista edistystä, toisella puolella imperialistiset voimat, jotka haluaisivat kääntää historian kehittymään takaperin.

Arabivaltioille vaikeana hetkenä Moskovasta kokoontuivat Euroopan sosialististen maiden kommunististen ja työväenpuolueiden sekä hallitusten edustajat. Hyväksymässään lausunnossa seitsemän sosialistista maata esitti solidaarisuuden tunteensa arabikansoja kohtaan ja päätöksensä auttaa arabimaita hyökkääjän karkottamisessa sekä kansallisen itsenäisyytensä ja alueellisen kokonaisuutensa puolustamisessa. Sosialististen maiden edustajat vaativat tiukasti, että Israelin on viipymättä lopetettava sotatoimet arabinaapureita vastaan sekä vedettävä joukkonsa niiden alueilta aselepolinjalle.

Samaan aikaan Yhdysvalloissa ja Englannissa kuului yhä voimakkaampia ääniä, joita ei voida sanoa muuksi kuin suoranaiseksi hyökkääjän yllytykseksi. New York Times esimerkiksi totesi: "Olisi lyhytnäköistä lähteä palauttamaan vanhaa status quota." Tällainen kirjoittelu tietenkin innosti Israelin ääriaineksia, jotka ovat omaksuneet natsien vanhan elintilaopin ja vaativat lisää maa-alueita. Israelin elintilaopin ovat jo joutuneet maksamaan puolitoista miljoonaa palestiinalaista pakolaista. Nyt Tel Avivissa kylvetään uusia vihan ja selkkausten siemeniä.

Ne, jotka työntävät Israelia tälle vaaralliselle tielle, eivät piittaa juutalaisten ja arabien todellisista eduista, sillä onhan kysymyksessä 32,000,000,000 öljytonnia, josta vuosittain saadaan käyttöön 470 miljoonaa tonnia. Siitä monopolistien kassaholveihin virtaa suunnattomat tulot.

Israelin kansan todelliset edut vaativat rauhaa lähi-idässä. Mutta rauhaa ei saavuteta hyökkäämällä naapurimaihin. Tätä korostettiin Neuvostoliiton hallituksen kesäkuun 5. päivän lausunnossa. "Juuri Israelin johtavien piirien tänään valitsema poliittisen mielettömyyden ja edesvastuuttomuuden tie saattaa pahimmin horjuttaa Israelin valtion kehitystä ja koko olemassaolon perusteita."

Luja rauha lähi-idässä on mahdollinen vain edellyttäen, että Israel tarkistaa perin pohjin nykyisen ulkopoliittisen suuntauksensa. Arabien on saatava varmuus siitä, että Israel ei puolusta vieraiden etuja eikä toimi niiden välikappaleena.

Toivottavasti Neuvostoliiton ja Israelin diplomaattisuhteiden katkeaminen haihduttaa humalan Israelin valtionjohtajien päästä ja saa heidät harkitsemaan, mikä on parasta heidän kansalleen. Ellei näin tapahdu, niin nykyinen sotaseikkailu voi merkitä Israelille Pyrrhoksen voittoa.

Dmitri Gudkov

Epäilyä Kiinan vetypommista

Tokio. — Japanin valtion meteorologinen laitos sanoi maanantaina epäilevänsä Kiinan ilmoitusta lauantaisesta vetypommiräjähdyksestä.

Meteorologisen laitoksen edustaja sanoi olevan käsittämätöntä, mikseivät laitoksen asemat ole rekisteröineet ilmakehän väreilyjä, jos useiden megatonnien räjähdys on todella tapahtunut.

Asia selviää kuitenkin viimeistään kolmen päivän kuluttua, jolloin radioaktiivisen laskeuman on määrä saapua Japann ylle. Jos minkäänlaista laskeumaa ei todeta, Kiinan vetypommi on ilmeisesti ollut vain propagandaa, sanottiin edelleen.

Kiina vaatii Intialta anteeksipyyntöä

Peking. — Kiina vaati maanantaina Intian esittämään anteeksipyynnön Kiinan Delhin-suurlähetystöön viime perjantaina tehdyn hyökkäyksen johdosta, ilmoitti uutistoimsto Uusi Kiina.

Intian Pekingin-suurlähetystöön jätetyssä nootissa Kiinan ulkoministeriö vaatii, että "Intian on myönnettävä erehdyksensä, esitettävä avoin anteeksipyyntö, rangaistava heti syyllisiä, korvattava kaikki aineelliset menetykset, järjestettävä tarpeellinen sairaala- ja lääkehoito loukkaantuneille kiinalaisille ja taattava ettei vastaavanlaisia välikohtauksia esiinny tulevaisuudessa".

Punakaartien historian kirjoittajakomitea

Helsinki. — Punakaartien historian kirjoituttamismahdollisuuksia selvittämään asetti valtioneuvosto tiistaina komitean. Sen on myös tehtävä valtioneuvostolle esitys tämän historian kirjoittamisen toteuttamistavasta.

Komitean puheenjohtajaksi nimettiin professori L. A. Puntila ja jäseniksi professori Juhani Paasivirta, yhteiskuntatieteiden maisteri Erkki Salomaa sekä fil. tri Hannu Soikkanen. Aloitteen punakaartien historian kirjoittamisesta on tehnyt valtioneuvostolle Suomen itsenäisyysjuhlavuoden neuvottelukunta. (STT)

Salomaa:
TOIMIKUNNAN ASETTAMISTA TERVEHDITTÄVÄ TYYDYTYKSELLÄ

Punakaarti, jonka vahvuus nousi sen suurimmillaan ollessa 70,000—80,000 mieheen ja naiseen, oli osa Suomen kansaa. Sitä ei voi pyyhkiä pois maamme historiasta. Se oli monessa mielessä erikoinen armeija. Sen organisaation rungon muodostivat työväenjärjestöt, vallankumous loi omat kenraalinsa metallityöläisistä, kirvesmiehistä, torpparеista ja muista työn raskaan raatajista.

Ainakin vastapuolen historiankirjoituksen mukaan tämä armeija kykeni tarjoamaan tiukkaa vastusta ammattisotilaiden muodostamalle valkoiselle armeijalle. Viralliseen kielenkäyttöön on vakiintunut sanonta, että punaiset taistelivat ja kaatuivat vakaumuksensa puolesta. Tämä vakaumus oli sosialistinen Suomi. Vaikka punaisen hallituksen, kansanvaltuuskunnan, valtakausi rajoittui kolmeen kuukauteen, ennätti se sinä aikana tuoda julki millaisen Suomen se haluaisi rakentaa. Se laati valtiosääntöesityksen ja Suomen sosialistisen työväentasavallan ja nuoren Neuvostovaltion väliset suhteet järjestettiin valtiosopimuksella, joka perustui kahden suvereenisen valtion olemassaoloon. Objektiivinen, laajemmasta historiallisesta perspektiivistä katsellen suoritettu tutkimus tekee oikeutta vuoden 1918 vallankumouksellisille. Siksi valtioneuvoston asettaman toimikunnan perustamista on tervehdittävä tyydytyksellä. Toivokaamme, että toimikunnan perustaminen avaa tien vuoden 1918 punakaartia ja koko kansanvaltuuskunnan aikaa käsittävään tieteelliseen tutkimukseen. Tähän tutkimustoimintaan ja tutkimusten tulosten julkisuuteen saattamiseen on osoitettava myös riittävästi varoja.

Vielä nykyisin, mutta ei enää pitkiä aikoja, keskuudessamme on monia vuoden 1918 eturivin miehiä ja naisia, jotka voivat antaa arvokkaan panoksensa tutkimustoiminnalle. Punaisten historian tutkimisessa on yhdistettävä niiden kansalaistemme panos, jotka omakohtaisesti ovat eläneet tuon ajanjakson, sekä koulutettujen tutkijain työ.

PÄIVÄN PAKINA

NYKYAIKAISTA KAKSINTAISTELUA

Vanhaan, hyvään "romanttiseen" aikaan järjestettiin silloin tällöin säännöмääräisesti suoritettavia kaksintaisteluja kun "loukattu" ritari, tai joku muu herra tai narri antoi haasteen aseellisella taistelulla riidan ratkaisemiseksi.

Nykyaikana on tullut tunnetuksi muita ja paljon rajumpia voimien koitoksia, esimerkiksi lentokoneiden kaksintaisteluja ilmassa ja paljon muuta.

Tällä kertaa kiintyy erikoishuomio siihen lujaan kaksintaisteluun, mitä käydään onneksi vain sanan voimalla tämän hetken kahden super-maan Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain edustajain välillä YK:n Yleiskokouksen ylimääräisessä istunnossa.

Linjat on siellä selvästi vedetty, joko Israelin hyökkäyksen puolesta tai vastaan.

Yhdysvaltain toimesta taktikoidaan mahdollisimman hienosti. Ilmeisenä tarkoituksena on auttaa Israelia niin, että ei karkoitettaisi arabimaita kokonaan "Neuvostoliiton syliin" kuten sanotaan.

Kun Yhdysvaltain toimesta ei voitu estää Yleiskokouksen ylimääräisen istunnon järjestämistä, niin Washington halusi päästä ensimmäiseksi siellä puhujalavalle, antaakseen television ja radion välityksellä ensiksi oman meriselityksensä lähi-idän tilanteesta.

Globe and Mailin kirjeenvaihtaja Clyde Sanger kirjoitti tästä vaiheesta näin: "Vaikka Neuvostoliiton aloitteesta kutsuttiin Yleiskokouksen ylimääräinen istunto, niin „Yhdysvaltain viranomaiset ovat nopean jalkatyön avulla päässeet siihen, että USA:n edustaja on maanantaina ensimmäisenä puhujana keski-idän asiasta."

Tämä tieto tuli New Yorkista lauantaina. Jotakin meni kuitenkin hullusti koska meille maanantaiaamuna tiedoitettiin, että saatuaan "erään taktillisen etuisuuden" Yhdysvaltain päävaltuutetty mr. Goldberg ilmoitti Washingtonin suostuneen "kohteliaisuudenosoituksena" siihen, että Neuvostoliitto saa ensimmäisen puheenvuoron ylimääräisessä istunnossa.

Mutta tästä jalomielisyydestä huolimatta Yhdysvaltain toimesta järjestettiin kuitenkin niin, että presidentti Johnson sai YK:n kokoussalin ulkopuolella esittää televisiovalojen välkkyessä kirjeenvaihtajille sen saman puheen, minkä hän tai hänen edustajansa olisi halunnut ylimääräisessä kokouksessa pitää ennen Neuvostoliittoa!

Kuten on uutistiedoisa kerrottu presidentti Johnson esitti tällöin 5 kohtaa käsittävän ohjelmansa lähi-idän tilanteen selvittämiseksi, niin että koko tämän selvittelyn ajan saisi hyökkääjä olla "niskan päällä" — eli "neuvotella" uhriensa kanssa pitämällä miehitysjoukkoja arabimaiden alueilla.

Asiaa ei esitetty aivan näin suorasukaisesti. Presidentti Johnson jopa sanoi kannattavansa sen alueen maiden itsenäisyyttä ja koskemattomuutta, sekä asevoimien vetämistä takaisin miehittämiltään alueilta. Mutta hän ei puhunut mitään siitä, koska nämä miehitysjoukot pitäisi palauttaa ja kuinka kauan voi Israel jatkaa arabimaiden alueiden miehitystä muka sillä perusteella että "neuvottelut" eivät ole tuottaneet toivottuja tuloksia.

Jos missään ja milloinkaan on kysymys sanelurauhan lavastamisesta, niin tässä on se, huolimatta lainkaan siitä, kuinka tekopyhästi tätä kysymystä selostetaan.

Jos kysymys ei olisi siitä, että tarkoitus on antaa hyökkääjälle tilaisuus miehitysvoimiensa avulla pitää uhrinsa ohimolla revolverin piippua "neuvottelujen edistämiseksi", niin silloin suostuttaisiin varmasti Washingtonissakin siihen, että sotajoukot vedetään heti ja ehdoitta takaisin, kuten esimerkiksi NL:n pääministeri Aleksei Kosygin Yleiskokouksen ylimääräisessä istunnossa esitti.

Jos halutaan tukea oikeutta, silloin on sanottava, että Israelin tulee maksaa hyökkäyksensä uhreille aiheutetut vahingot, kuten on mielestämme aivan oikein vaadittu.

Jos Israelia ei määrätä vetämään ehdoitta joukkojaan takaisin ja maksamaan ainakin osittain hyökkäyksensä aiheuttamia vahinkoja, silloin menettää YK kaikki mahdollisuudet estää muiden hyökkäyksien ja aluevaltauksien järjestämisen.

Asiallisesti puhuen "Kahden suuren" kaksintaistelussa ei ole vain kysymys ihmisten sielujen ja mielien voittamisesta, vaan myös YK:n arvovallan ja toimintakyvyn säilyttämisestä.

Tältä pohjalta asiaa katsoen ei voida päätyä muuhun kuin siihen, että NL:lla on jo kansojen vapauden ja turvallisuuden, sekä maailmanrauhan ja yleisen moraalikäsityksen perusteella melkoinen etumatka tässä sanan voimalla käytävässä kaksintaistelussa. — Känsäkoura.

Urheilua

Rauno Mattila teki kärkiajan

Vuokseniskan Urheilijain kansallisissa yleisurheilukilpailuissa saavutettiin kympin juoksussa tämän kesän kärkitulos, jonka saavutti Mäntsälän Rauno Mattila. Hänen tuloksensa oli 29.46,4. Muista tuloksista mainittakoon Ossi Karttusen 11,0 100 metrillä ja Matti Yrjölän kuula 17.90.

Zhabotinski lähestyy jo 600 kilon rajaa

Sofia. — Painonnoston raskaan sarjan Tokion kultamitalimies Leonid Zhabotinski, 29, saavutti Sofian kansainvälisissä painonnostokilpailuissa uuden ME:n yhteistuloksessa.

Uusi mielikuvitukselllinen maailmanennätys kirjoitetaan nyt numeroin 590 kg, mikä on 10 kiloa Zhabotinskin maanmiehen Juri Vlasovin entistä ennätystä parempi.

Zhabotinskin sarja oli: 200 — 172,5 — 217,5. Ylimääräisillä yrityksillä Zhabotinski paransi uutistoimisto BTA:n mukaan vielä jokaisen erillisen lajin ME-numeroita seuraavasti: Punnerrus 201,5 kg, tempaus 174 kg ja työntö 218,5 kg.

Myös kevyessä raskaassasarjassa (alle 90 kg) lähestytään maagista 500 kg rajaa. Neuvostoliiton Jan Talts nosti rautaa ilman kaikkiaan 497,5 kg, joka on uusi maailmanennätys. Myös työnnössä hän saavutti uuden ME:n 193 kg.

Kärpässarjassa kolmas neuvostoliittolainen työnsi samoin uuden ME:n 144 kg.

Kaksi autoilijaa kuoli Italiassa

Caserte. — Kaksi Formula-3-ajajaa, sveitsiläinen Fehr Beach ja Italialainen Geki Russo saivat surmansa 18. Formula-3:n Grand Prix-kilpailuissa Casertessa Italiassa sunnuntaina. Samassa onnettomuudessa loukkaantui kaksi muuta ajajaa.

Martti Linna:

LUTHERIN JÄLJILLÄ DDR:SSA

Helsinki. — Tänä vuonna vietetään Saksan demokraattisessa tasavallassa kolminkertaista juhlavuotta. Wartburgin linna täyttää 900 vuotta, uskonpuhdistus 450 vuotta ja ylioppilasyhdistykset 150 vuotta. Juhlia vietetään vuoden eri aikoina eri puolilla maata. Pääjuhla, uskonpuhdistuksen 450-vuotismuiston kunniaksi on ensi syksynä ja luonnollisesti siihen osallistuu myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon korkein edustus.

Juhlien alkajaispäivät, pääsiäispyhien aikana Wartburgin linnan 900-vuotisjuhlan merkeissä muodostuivat huomattavaksi kulttuuritapaukseksi. Eisenachin kaupunki oli alkajaisjuhlien keskuspaikkana, sillä siellä sijaitsee Wartburgin linna, jossa Luther käänsi Uuden Testamentin saksan kielelle. Tästä ajasta katsotaan Saksan kirjakielen ja kansallisuusaatteen alkaneen. Eisenachissa on syntynyt myös tunnettu säveltäjä Johan Sebastian Bach.

Juhliin oli kutsuttu vieraita kaikista Euroopan maista. Kutsua noudatti 16 maata ja niistä oli läsnä noin 60 edustajaa. Ihmetystä herätti se, ettei Ruotsista ollut lainkaan edustajaa.

Huomattavista ja arvovaltaisista vieraista mainittakoon Unkarin reformoidun kirkon piispa tri Bartha, venäläisortodoksiset piispat Jonathan ja Irini, patriarkka Novak ja Kristillisen rauhankonferenssin presidentti prof. Josef Hromadka Tshekkoslovakiasta, Puolasta prof. Gaspary, Hollannista prof. Rasker, Brittiläisen kirkkoneuvoston kansainvälinen sihteeri Ostreicher, Belgian Reformoidun Synodin kunniapresidentti prof. Schijne, Norjan Finnmarkin maaherra, ent. Narvikin lääninrovasti Kallbjörn Waarman, sekä venäläinen kaartinkenraali Kolesnitshenko Wartburgin valloittaja toisessa maailmansodassa ja Eisenachin kaupungin kunniaporvari sekä lukuisia muita huomattavia kulttuuripersoonallisuuksia, teologeja, rauhanasian ajajia ja kansanedustajia paitsi kansandemokratioista mm. Tanskasta, Länsi-Saksasta, Portugalista, Italiasta ja Kyproksesta. Suomen edustivat eduskunnan raamattupiirin jäsenet, kansanedustajat rovasti Sakari Huima (kok), kirkkoherra Veikko Mattila (sd) ja maanviljelijä Martti Linna (skdl) sekä kansanedustaja lehtori Juho Tenhiälä (kesk) ja maisteri Jaakko Turkka (sd).

HAKARISTI RHSUTTIIN — RISTI TILALLE

Mistä syystä kenraali Kolesnitshenko oli nimitetty Eisenachin kunniaporvariksi? Valloitettuaan Eisenachin kaupungin ja Wartburgin linnan kenraali oli välittömästi otattanut linnan tornista pois Hitlerin tunnukset ja asettanut uudelleen paikalleen kullatun ristin, jonka Hitler oli valtansa päivinä otattanut pois panettaen tilalle hakaristin. Ei ole niin ollen ihme, että venäläinen kaartinkenraali Kolesnitshenko sai suuret suosionosoitukset kun hän nyt osallistui juhlintaan.

Varsinainen alkajaisjuhla oli Wartburgin linnan ritarisalissa. Tässä linnassa Martti Luther oleskeli aikoinaan "Yrjö-ritarina" paavia paetessaan. Siellä hän suoritti Uuden Testamentin käännöstyön. Wartburgin linna on täysin entistetty ja se on Thüringenin huomattavin historiallinen turistikohde "Thüringenin helmi". Alkajaisjuhlan ohjelma alkoi Bachin musiikilla. Bachin koti Eisenachissa on nyt museona. Juhlassa luettiin myös manifesti, jossa tuotiin julki uskonpuhdistuksen merkitys kansojen vapaudelle ja korostettiin Euroopan turvallisuuskysymystä. Juhlapäivällisillä puhuttiin samoista asioista. Suomen edustajien puolesta puhui kansanedustaja, rovasti Sakari Huima viitaten Lutherin jättämään arvokkaaseen perintöön, josta myös suomalaiset ovat osallisia Lutherin lahjakkaan oppilaan, Suomen kirjakielen luojan ja suomalaisen Uuden Testamentin kääntäjän Mikael Agricolan ansiosta.

Tapasimme myös Thüringenin piispan Moritz Mitzenheimin, Suomen ystävän ja DDR:n tunnetuimman teologin. Olimme Eisenachin vanhimmassa, St. Nicolaus-nimisessä kirkossa jumalanpalveluksessa, seurasimme myös kaunista hääjuhlallisuutta ja avioliittoon vihkimistä jumalanpalveluksen jälkeen. Kirkko on rakennettu 1100-luvulla ja entistetty. Siellä on mm. Luther saarnannut.

VAIKUTTAVIA TILAISUUKSIA

Juhliin liittyneessä historiallisessa kulkueessa oli 115 mestarillisesti valmistettua vaunua, ja yli 1,500 historiallisiin pukuihin pukeutunutta kaupunkilaista. Kulkueen ohikulku kesti noin 3 tuntia. Juhlakonsertissa esitettiin Händelin Messias-oratorio kokonaisuudessaan. 200-jäsenisen Berliinin kuoron ja Berliinin radion suuren orkesterin sekä neljän maan parhaan solistin esitys oli mestarillinen. Messias-oratorio oli natsien aikana kielletty ja viimeksi se on esitetty, v. 1933, joten tilaisuus oli historiallinen tästä syystä.

Meillä oli myös tilaisuus tutustua Erfurtin, Gothan ja Weimarin kaupunkeihin, joissa Luther on vaikuttanut. Viimeksi mainitun lähellä on synkänkuuluisa Buchenwaldin keskitysleiri, jossa 250,000 vankia eri maista sodan aikana eli kauhunaikoja ja joista yli 55,000 surmattiin mitä julmimmalla tavalla. Buchenwaldin uhrien valtavalla muistomerkkialueella laskimme muistolaatalle Suomen lipuin koristetun kukkalaitteemme yhdessä Norjan, Tanskan ja Belgian edustajien kanssa. Suurten kellojen kumahdellessa pidimme hiljaisen hetken keskitysleirien uhrien muistolle.

Kiertelimme myös Thüringenin luonnonkauniista vuoristoa ja tasangoilla näimme talonpoikien olevan jo kylvötöissä. Kävimme myös mm. Wartburgin autotehtaassa. Dresdenissä ihailimme maailmankuulua taidegalleriaa ja sen verrattomia aarteita.

MYÖNTEISIÄ VAIKUTELMIA

Kokonaiskuva matkastamme oli mitä myönteisin. Totesimme miten sinnikkäällä ahkeruudella ja tarmolla on rauniosta nostettu uusi maa ja valtio, jossa asuu tyytyväinen ja rauhantahtoinen kansa. Se vaalii kulttuuriperintöään ihmeteltävällä uhrautuvaisuudella. Pommitettujen linnojen, kirkkojen ja vanhojen historiallisten kaupunginosien uudelleen rakentaminen on vaatinut suunnattomasti varoja.

Poliittisessa mielessä ajankohtaisena ilmiönä tulkoon mainituksi se, että koko DDR:n kansa hallituksen edustajat mukaan lukien on sillä kannalla, että molemmat, niin Länsi- kuin Itä-Saksa tunnustettaisiin virallisesti omiksi valtioiksi.

Suomen ja koko Pohjolan kannalta Saksan kysymys on ajankohtainen. Kansandemokraatit ovatkin eritoten eduskunnassa voimakkaasti korostaneet molempien Saksan tasavaltojen tunnustamista.

Eskola 743

Killinkosken Myrskyn 50-vuotisjuhlakilpailu yleisurheilussa suoritettiin sunnuntaina. Parhaat tulokset syntyivät kenttälajeissa, joista mainittakoon Pentti Eskolan 743 pituudessa ja Einari Marjamäen 50.06 kiekossa.

HAUSKAA JUHLA-AIKAA KAIKILLE!

Bay & Algoma B/A Service

156 S. Algoma St. Puhelin 344-1401 Port Arthur, Ont.

24 TUNNIN LAATUPALVELU SUOMEA PUHUTAAN

TERVEHDIMME

kansalaisiamme, Canadan rakentajia Länsi-Ontariossa ja yli Canadan

MAAMME 100-VUOTISJUHLAN JOHDOSTA!

CSJ:n LÄNSI-ONTARION ALUETOIMIKUNTA

PORT ARTHUR ONTARIO

Haluamme näin hyvissä ajoin tiedottaa, että ALUEJUHLAT 100-vuotiskulkueiden ja muiden yleisten juhlallisuuksien takia on jouduttu lykkäämään tänä vuonna pidettäväksi sunnuntaina, heinäkuun 16 pnä, alkaen klo 1 päivällä.

Juhlan ohjelman pääosan muodostaa "Pikku-Suurjuhlan" ohjelma, joka yhdistetään aluejuhlaohjelmaan.

Kehoitamme suomalaisia kaikkialla, kaupungeissa ja ympäristön kylissä ja kauppaloissa huomioimaan tämän ja järjestävän EXPO vierailunsa ja lomansa siten, että voitte osallistua yhdistettyyn alue- ja "Pikku-suurjuhlan" monipuoliseen nautintoon kauniissa Iskun Puistossa.

Tervetuloa vieraat Yhdysvalloista ja kaikkialta Canadasta!

KAUNEIMMAT

KESÄN KUKKASET

edesmenneen ystävämme

HILMA HOLUB'in

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Mr. ja mrs. Mark Yeager
Mr. ja mrs. Ronald Helin
Mr. ja mrs. George Mäki
Mr. ja mrs. Edward Nyholm
Mrs. Lempi Helin
Mrs. Mary Koski
Mr. ja mrs. Anthony Scooros
Helmi ja Veikko Jokimäki
Mr. ja mrs. Harvey Mäki
Mr. ja mrs. Walter Lindqvist
Mr. ja mrs. Matti Hietala
Mr. ja mrs. Edward Hakala
Mrs. Irene Friberg
Mr. ja mrs. Walter Schultz
Mr. ja mrs. Eli Harjula
Mr. ja mrs. Victor Wanhala
Mrs. Raakel Nevala
Mr. ja mrs. George Pohjola
Mr. ja mrs. Paavo Hintikka
Mr. ja mrs. Urho Rantamäki
Mrs. Mary Hocaluk
Mr. ja mrs. Eric Laaksonen
Mr. ja mrs. Charles Mäki
Mr. Sulo Helminen
Mrs. Emilia Lahtinen

WINDSOR ONTARIO

Se suuri kala ja Hemingway

Voimakkaan kalan pyydystäminen ei ole mikään helppo tehtävä. Kokeneet kalastajat kertovat, että kamppailu satakiloisen miekkakalan kanssa voi kestää yli kolmekin tuntia.

Kun Kuubassa alettiin filmata Hemingwayn novellia Vanhus ja meri, kirjailija päätti pyydystää miekkakalan, jotta Hollywoodista ei olisi tarvinnut tuoda filmausta varten tekokalaa. Viikon päivät Hemingway oli merellä, kunnes hänen heittouistimeensa tarttui kala, jonka paino oli 187 kiloa. Kirjailija joutui kamppailemaan kalan kanssa kaksi ja puoli tuntia.

Hemingway oli innokas metsästäjä ja kalastaja, hän oli 1930-luvulla Yhdysvaltojen eteläranikon ja Kuuban taitavimpia miekkakalan pyydystäjiä. Vuonna 1954 Hemingway ehdotti kalastuskerhoille suurten urheilukalastajien kilpailujen järjestämistä.

Tällaisia kilpailuja onkin järjestetty Kuubassa joka vuosi. Tänä vuonna niihin osallistui 33 joukkuetta, jotka edustivat Kuuban eri ammattiliittoja. Aamusta kello yhdeksästä iltapäivään kello viiteen urheilukalastajat viipyivät merellä.

Jokaisella veneellä oli käytettävissään kolme siimaa, joissa oli puinen viehe. Tällainen hyppelehtivää pikkukalaa muistuttava viehe on osoittautunut parhaaksi miekkakalan pyynnissä. Kalan miekkamainen yläleuka pistää esiin vedestä ja salamana se iskee kiinni vieheeseen, mutta jääkin koukkuun. Silloin alkaa ankara kamppailu, peto hyppii ylös vedestä päästökseen irti koukusta. Usein se myös onnistuu vapautumaan.

Kilpailujen aikana havaittiin kaikkiaan 199 miekkakalaa, vieheeseen tarttui 105, mutta veneisiin saatiin vain 40 kalaa.

Sain olla mukana kilpailujen ensimmäisenä päivänä. Veneessä oli kokeneita urheilukalastajia, kuten Gregorio Fuentes, Hemingwayn moottorialuksen entinen kapteeni ja pastori Morehon, viime vuoden maailmanmestari. Ensimmäinen miekkakala tarttui koukkuun oltuamme tunnin verran merellä. Fuentes väsytti melko nopeasti kalan, joka nostettiin veneeseen. Mutta toisen miekkakalan kanssa Morehon joutui kamppailemaan lähes tunnin. Miekkakala hyppeli ilmaan ja painui taas syvyyksiin eikä näyttänyt lainkaan väsyvän. Kun kalastaja veti sitä venettä kohti, niin kuuden metrin päästä miekkakala ryntäsi hyökkäykseen. Se suorastaan lensi veneen päälle ja iski pyrstöllään veneen laitaan niin, että siihen tuli paha murtuma. Luulin jo sen häipyvän saman tien sen sukeltaessa syvyyteen ja siiman kiristyessä. Morehon ei antanut kuitenkaan periksi, hän sai kun saikin kalan.

Kilpailu jatkui neljä päivää. Hemingwayn palkinnon sai nimiinsä havannalainen joukkue, johon kuuluivat kirjastonhoitaja Fidel Peres, Kansallisen elokuvainstituutin työntekijä Pedro Luis Hernandes ja näyttämövarustamon johtaja Manuel Menendes. Heidän saaliinsa oli 95,7 kiloa miekkakaloja.

K. Smirnov

— Aion ottaa eron miehestäni. Olen kyllästynyt olemaan yksin.

HILLPORT TAXI

Eugene Peterson, omistaja

SUOMEA PUHUVAT AJURIT

Puh. DI 5-5461

122 S. Cumberland St.

Port Arthur Ontario

Rakentajat!

Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.

THUNDER BAY LUMBER CO.

(FORT WILLIAM) LTD.

HENKILÖKUNNAN OMISTAMA - HENKILÖKUNNAN JOHTAMA

"Kuuluisa palvelustaan"

Puhelin 623-7469

516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne

International Co-Op Stores Ltd.

176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Hilma Holub kuoli kesäkuun 15 pnä

Windsor. — Paikkakunnallamme hyvin tunnettu Hilma Holub kuoli torstaina, kesäkuun 15 päivänä 1967. Hän oli 74 vuoden ikäinen. — H.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Kolmen kirveen iskuilla katkaistiin kolmikertainen nauha, kun avattiin Port Arthurin Centennial Park viime lauantaina. Kämppäaitaus edustaa vuosikymmeniä sitten käytännössä ollutta tukkikämppää Luoteis-Ontariossa. Auringon paisteessa välähtelivät Laskinin, Badanain ja Wardropen kädessä kaksiteräiset kirveet, joita tuskin olivat ennen käyttäneet.

Tämä puisto on Port Arthurin erikoislahja satavuotisjuhlallisuuksien kunniaksi. Siihen sisältyy tukkityömuseo, kokkikämppä, miesten 'bunkkakämppä', myymälä, hevostalli, ja työkalusuoja, karja-aitaus ja sikakarsina ulkona. Sanottiin olevan suomalaisten saunan, mutta sitä en ehtinyt vielä nähdä.

Kokkikämpässä syötiin illallinen, tarjolla ollen raavaanpaistia, sian kinkkua, perunoita, nauriita, herneitä ja kotitekoista leipää niinkuin ennen tukkikämpällä.

Herrat ylistelivät puistoa turistiliikkeen kiihoittimena, jolla olisi historiallinen arvo myös lasten ja nuorison kannalta. Se ehkä on vähän parempien kämppien joukkoon kuuluva, sillä minä en muista sen ajan kämppien asun missään olleen vastaavasti sen arvoisia. Mutta kernaasti jätän toisille yksityiskohtaisen arvostelun.

* * *

Ontarion työsuhdelautakunta hylkäsi United Steelworkes of American union edustusoikeusanomuksen Port Arthurin laivatelakan konttorityöläisten kohdalla. Päätös seurasi 23 konttorityöläisen kesken suoritettua äänestystä, tiedoitti Labor Relations Board. — ATH

Madame Eugenie Cotton kuollut

Kansainvälisesti tunnettu tiedenainen ja maailman rauhanliikkeen johtohenkilö, naisten kansainvälisen demokraattisen liiton perustajajäsen ja puheenjohtaja Eugenie Cotton on kuollut Pariisissa 85-vuotiaana.

Eugenie Cotton on syntynyt 13. 10. Ranskassa pikkuliikemiehen perheessä. Käytyään lyseon ja Sevres'n kasvatusopillisen korkeakoulun hän valmistui luonnontieteen tohtoriksi. Toinen kuuluisa tiedenainen Marie Curie tuki monin tavoin lahjakasta Eugenie Cottonia. Mme. Cotton suoritti tieteellistä tutkimustyötään miehensä, fyysikko Aime Cottonin kanssa Ranskan kansallisessa tutkimuskeskuksessa ja sai tieteellisistä ansioistaan Ranskan kunnialegioonan ritarimerkin vuonna 1934. Hän oli 30 vuoden ajan Sevres'n korkeakoulun opettajana ja rehtorina toimien koulun uudenaikaistamisen ja tyttöjen opiskelumahdollisuuksien parantamisen puolesta.

Saksalaismiehityksen aikana rva Cotton työskenteli Ranskan vastarintaliikkeessä. Ranskan naisten liiton puheenjohtajaksi valittu Mme. Cotton teki liiton edustajakokouksessa kesäkuussa v. 1945 ehdotuksen kansainvälisen demokraattisen naisliikkeen perustamisesta. Hänen ehdotuksensa toteutui, sillä 1. 12. 1945 perustettiin Pariisissa kansainvälisen naisten demokraattinen liitto, jonka puheenjohtajaksi rouva Cotton tuli. Hän hoiti tätä tehtäväänsä kuolemaansa saakka.

Rouva Cotton kuului myös maailman rauhanliikkeen johtoon. Mme Cottonin monet vetoomukset rauhan ja kriisien rauhanomaisen ratkaisun puolesta ovat vaikuttaneet paitsi naisiin myös moniin tieteenharjoittajiin. Hän kävi useita kertoja Suomessa sekä kansainvälisen naisten demokraattisen liiton kokouksissa että rauhankonferensseissa.

Suomen naisten demokraattinen liitto on lähettänyt suruvalittelunsa NKDL:lle ja Ranskan naisten liitolle.

de Gaulle Bonniin, Kiesinger USA:han

Bonn. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle vierailee Bonnissa 12. ja 13 heinäkuuta, ilmoitti Länsi-Saksan liittokansleri Kurt Georg Kiesinger liittopäivillä keskiviikkona. Matka kuuluu osana L-Saksan ja Ranskan hallitusten päämiesten kahdesti vuodessa tapahtuviin säännöllisiin tapaamisiin. Kiesinger tekee ensimmäisen kanslerivierailunsa Washingtoniin 7. ja 8. heinäkuuta.

Söul. — Arviolta 40 työläisen pelätään murskautuneen kuoliaaksi kun rakenteilla ollut kuusikerroksinen talo viikon lopulla sortui eteläkorealaisessa Taegun kaupungissa.

LÄÄKKEIDEN HINTOJA ALENNETTAVA — SHARP

Ottawa. — Raha-asiain ministeri Mitchell Sharp on sanonut lääkkeitä valmistaville yhtiöille, että niiden täytyy alentaa tänä syksynä hintojaan, tai muussa tapauksessa hallitus turvautuu joihinkin vastavetoihin.

Jos lääkeyhtiöt eivät anna kuluttajille syyskuun 1 pstä lukien sitä säästöä, minkä ne saavat myyntiveron poistamisesta, silloin hallitus turvautuu "jyrkkiin" toimenpiteisiin vähentääkseen sitä suojelua, mistä lääkintäteollisuus nyt nauttii, selitti mr. Sharp.

Raha-asiain ministeri esitti tämän "ultimaattuminsa" alahuoneen istunnossa. Istuntosalin ulkopuolella hän sanoi hallituksen voivan vähentää lääketeollisuuden nauttimaa turvaa joko muuttamalla tullitaksoja tai patenttioikeusetuisuuksia. (Patenttilait antavat erikoisoikeuksia yhtiöille, mitkä tuottavat erikoislääkkeitä, joiden tuottamisesta niiden kilpailijayhtiöt ovat kiellettyjä.)

Mr. Sharp tiedoitti aikaisemmin, että lääkealalta poistetaan 12 prosenttinen myyntivero, ja että se astuu voimaan syyskuun 1 pnä. Samalla hän sanoi ryhdyttävän tarkemmin silloin määrittelemättömiin toimenpiteisiin lääkkeiden hintojen alentamiseksi.

Ontarion farmaseuttien yhdistys sekä Ontarion eräät farmaseuttitehtaat ja välittäjät ryhtyivät jo nostamaan hintojaan, välttääkseen siten hintojen alentamisen syyskuun 1 pnä.

Mainitun farmaseuttiyhdistyksen vuosikokouksen hyväksymässä päätöslauselmassa suositellaan "vapaaehtoista hintojen korottamista pidättymistä kuuden kuukauden ajaksi, luoden tämä pohjaa hinnanalennuksista kieltäytymiselle.

Pyssymies vangittu pääm. Kosyginin päämajan luota

New York. — Poliisit pidättivät keskiviikkona miehen, jolla oli .32 kaliberin revolveri ja metsästyspuukko. Mies yritti päästä Neuvostoliiton täkäläiseen lähetystöön. Pidätetty, 42-vuotias Natale Rocco sanoo, ettei hänen tarkoituksensa ollut vahingoittaa mr. Kosyginia, vaan ainoastaan keskustella rauhasta.

TORONTON TARMOLAN

SAUNA

on yleisön palveluksessa:

Keskiviikkoisin ... 5—10 ip.
Lauantaisin ... 4—10 ip.
Sunnuntaisin ... 2—10 ip.

Tervetuloa virkistymään!

Joseph P. Thompson

(1957) LTD.

HAUTAUSTOIMISTO

100 Carlton St., Toronto, Ontario

(Ainoa osoitteemme)

R. DAVISON, johtaja

Puhelin 924-9361

Ayriss Florist

LIMITED

"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"

Puhelin HU. 5-2918

Olemme muuttaneet: 1695 Bayview Avenue (Lähellä Eglintonia.)

TORONTO, ONT.

TORONTON TARMOLASSA

on vielä

VUOKRATTAVANA

yhden ja kahden hengen

"KÄMPPIÄ"

suurjuhien ajaksi.

Tilaukset voitte lähettää osoitteella:

Tarmola Finnish Camp

2204 Islington Ave., North

Weston, Ontario, Canada

VIKING FOODS & IMPORTS

Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa

133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario

Puhelin 425-0450

Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantaista keskiviikkoon klo 8—6, torstaisin ja perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—2.

Uusi M.S. KUNGSHOLM M.S. GRIPSHOLM

TURVALLISUUSTIETOJA

M.S. GRIPSHOLM ja M.S. KUNGSHOLM, rekisteröity Ruotsissa, täyttävät kaikki kansainväliset turvallisuus-standardit uusille laivoille jotka on kehitetty v. 1960.

Ruotsin Amerikan Linja on ylpeä ruotsalaisesta merimiestaito- ja merikuntoisuusperinteistä sitten Viikinki ajoista lähtien.

New Yorkista		Göteborgista
kesäk 28	GRIPSHOLM	heinäk 11
heinäk 21	GRIPSHOLM	elok. 5
elok. 16*	GRIPSHOLM	elok. 28
elok. 26*	KUNGSHOLM	syysk. 12
syysk. 21*	KUNGSHOLM	
	GRIPSHOLM	jouluk. 11*
jouluk. 4*	KUNGSHOLM	jouluk. 27*

*säästökausi: 5%:n alennus meno-paluulipusta

MATKATAVARAT VOIDAAN LÄHETTÄÄ SUORAAN NEW YORKISTA HELSINKIIN tai TURKUUN

JUHLAVA JOULUMATKA SUOMEEN 1967

Meno: .. M.S. KUNGSHOLM .. jouluk. 4
Paluu: .. M.S. KUNGSHOLM . jouluk. 27

15%:n alennus meno-paluulipusta

Halvin edestakainen lippu New York • Gothenburg • New York US $434.

Matkanjohtaja: Mr. Bent A. Engsted, SAL-Chicago

Varatkaa paikkanne matkatoimistostanne tai suoraan

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA ...... 465 St. John Street
VANCOUVER, B.C. CANADA .... 966 West Hastings Street
WINNIPEG 2, MAN. CAN. Dahl S. S. Agcy., 325 Logan Ave.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

TALO MYYTÄVÄNÄ

6-HUONEEN TIILITALO MYYTÄVÄNÄ Kelly Lake Road, 2½ eekkeriä maata. Helpot maksuehdot. Kysykää Mrs. Anna Ojala, Kelly Lake Rd., R. R. 4, Sudbury, Ont. Puhelin 674-3335. (22-24)

TALO MYYTÄVÄNÄ

KUUDEN HUONEEN TIILIBUNGALOW myytävänä, missä on neljä nukkumahuonetta, täysi kellari ja aidat ympäri tontin. Kysykää: 3154 Percy St., Val Caron, Ontario, Puhelin 897-4493. (24-27)

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
— kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

KESTOKIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

KIRJANPITÄJÄ HALUTAAN
Vapaus-kustannusyhtiön palvelukseen halutaan ammattitaitoinen kirjanpitäjä, joko mies tai nainen, joka hallitsee englanninkielen ja on kykenevä lukemaan Suomea. Viisipäiväinen 37½ tunnin työviikko, kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Liikkeessä on voimassa ryhmä sairaus- ja tapaturmävakuutus, josta liike maksaa puolet kuluista. Union alainen työpaikka. Nykyinen palkka $89.30 viikossa.
Hakemukset suosituksineen lähetettävä allaolevalla osoitteella ja toimi on otettava vastaan heti.
Vapaus Publishing Company Ltd.
100 ELM ST., WEST tai P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

MARY'S NAISTEN PUKIMON
Keskikesän myynti
ALKAA ENSI TIISTAINA t.k. 28 PNÄ
Kerrassaan mainio tilaisuus, alkaen ensi tiistaina, saada naisten vaatetusta erikoisalennuksella.
Kaikki KEVÄT ja KAIKEN ILMAN TAKIT sekä KÄVELYPUVUT PUOLI HINTAA
Käykää valitsemassa sopiva säästöhinnalla!
KAIKKI LENINGIT
Hyvä valikoima, josta löydätte mieleisenne
20% ALENNUKSELLA
KAIKKI "SPORTS" VAATTEET
Sisältäen villaisia ja pumpulisia lyhyitä ja pitkiä housuja, hameita, puseroita ja erikoinen valikoima ohuita ja vahvoja villatakkeja ym.
20% ALENNUKSELLA
MONIA MUITA ERIKOISUUKSIA KAUTTA KAUPAN
MARY'S LADIES WEAR
45 DURHAM ST. S. SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Suomi-viikon vietto jatkuu: perjantai-iltana Suomi-rannan haalilla on juhannustanssit kokkoineen ja lauantai-iltana lopettajaistanssit Sorrento hotellissa.

Melody Orkesterin harjoitukset Finnish haalilla, maanantaina 7.30 illalla.

Bussi vie Suomi-rannalle

Suomi-rannalla, Long Lakella, perjantai-iltana pidettäviin juhannustansseihin pääsee myös bussilla, mikä lähtee Evans-puutavaraliikkeen luota kello 7.30 illalla ja tulee takaisin sitten kun enemmistö matkustajista haluaa.

Vihuri haudataan lauantaina, 1.30

Kuten on kerrottu, kuoli Vilho Vihuri Long Lakelta keskiviikkona kesäkuun 21 pnä 1967 lyhyen sairauden jälkeen Sudburyn General sairaalassa 72-vuotiaana.

Hän oli syntynyt Helsingissä Suomessa ja ollut kaksi vuotta Englannissa armeijan palveluksessa. Sudburyn alueella hän on asunut 44 vuotta. Hän oli jäänyt eläkkeelle Incosta v. 1965.

Vilho Vihuri solmi avioliiton Anna Poutasen kanssa Sudburyssa vuonna 1924.

Häntä lähinnä suremaan jäivät: vaimo, Anna, Long Lakella, poika Arnold, Montrealissa ja hänen vaimonsa Lorraine sekä kaksi lapsenlasta, Christine Elizabeth ja Margaret Ann.

Vihuri haudataan lauantaina kesäkuun 24 pnä kello 1.30 ip. Lougheedin hautaustoimiston kappelista Park Lawn hautausmaahan.

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

NYT VIELÄ TILAISUUS
OSTAA
1967 FORD

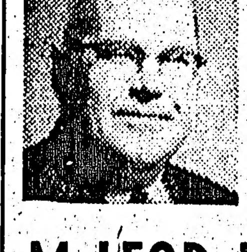

Suomalainen myymämiehemme SULO HEINO antaa Teille avullaan palvelun.
McLEOD MOTORS
Vanhin Fordin välittäjä Canadassa
65 Larch St. Puh. 673-9501
20. 22. 24. 27.

Beaver Laken haalilla tärkeä kokous 28 päivänä

Beaver Lake. — Lorne townshipin asukkaiden ja veronmaksajain yleinen kokous pidetään Beaver Laken haalilla keskiviikkona, kesäkuun 28 pnä 1967, alkaen kello 7 illalla.

Kokouksessa keskustellaan Lorne townshipin muutosta organisoiduksi eli järjestetyksi kunnaksi joko yhtymällä järjestyneeseen kuntaan tai muulla tavoin.

Ontarion hallituksen kunnallislautakunnan edustaja F. Braybrook Torontosta ja S. K. Melski Sudburysta tulevat kokoukseen selostamaan asiaa ja vastaamaan heille tehtäviin kysymyksiin.

"Tukkijokilaisille" hyvä kannatus myös Sampo haalilla

Canadan Centennial juhlien merkeissä vietettävän Suomi-viikon juhlanäytelmä, Teuvo Pakkalan kirjoittama "Tukkijoella", sai torstai-iltana uusintaesityksenä kiitettävän hyvän yleisökannatuksen Sampon haalilla.

Vaikka näytelmän ensimmäisen osan esitys ei saanutkaan vedetyksi niin täydellisesti katsomoa mukaansa kuin ensi esityksessä, niin varsinkin toisen ja kolmannen osan esitys tuntui sujuneen jo ehkä ensiesitystä paremmin.

Näytelmän ohjaaja, Edwin Suksi lausui näyttelijäin puolesta lähes 400 henkeä käsittäneen yleisön tervetulleeksi ja ilmaisi näyttelijäin toivomuksen, että yhteistyö kulttuuritoiminnan alalla jatkuisi jossakin sopivassa muodossa vielä Suomi-viikon päätyttyäkin.

Canadan Suomalaisten Satavuotiskomitean (Sudbury) puheenjohtaja Keijo Kaitila esitti vetoomuksen, että Sudburyn seudun suomalaiset antaisivat yksimielisen kannatuksensa heinäkuun 1 päivän Centennial paraatille, mihin kansalaisemme osallistuvat yhteisvoimin rakennettuine mainosvaunuineen.

Näyttelijät saivat esityksistään usein toistuneita raikuvia suosionosoituksia ja lopuksi heille kaikille esitettiin hyvästä esityksestä voimakkaat kiitosaplodit.

Juhlavieraita

Aino ja Onni Koskinen, Vancouverista, jotka olivat täällä Suomi-viikon juhlissa, lähtivät perjantaiaamuna kotimatkalle.

Samoin ovat kotimatkalle lähteneet torontolaiset Lempi Jokinen, Elna Ahonen mr. ja mrs. A. Nummi sekä Tarvaiset.

Yrjö Rön ja Paul Hietala tulivat keskiviikkona tänne kesälomalle ja samalla juhlakonserttiin.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

Vilho Vihuri

kuoli Sudbury General sairaalassa, keskiviikkona iltapäivällä, kesäk. 21 pnä 1967, ollen 72 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Anna (Poutanen) Vihuri, R. R. 2, Site 27, Long Lake Rd., Sudbury, poikansa Arnold ja miniänsä Lorraine, Montrealissa, lastenlapset Christine Elizabeth ja Margaret Ann.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. S. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina, klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan. Ystävät voivat käydä katsomassa perjantaina jälkeen 7.30 ip.

Suomen päivä Poznanin messuilla

Poznan. — Puolan varaulkomaankauppaministeri Olechowski ja kemian teollisuuden ministeri Miernik olivat läsnä Poznanin kansainvälisten messujen Suomen päivän johdosta järjestetyllä suurlähettiläs Osmo Orkomiehen vastaanotolla keskiviikkona. Messujen johdosta Puolassa vieraileva ministeri Olavi Salonen keskusteli Varsovassa varapääministeri Jerichowskin ja muiden puolalaisten ministerien kanssa. Messuihin on tutustunut myös Puolalais-suomalaisen kauppayhdistyksen puheenjohtaja Pääjohtaja Olavi J. Mattila.

Novosti pitää kokousta

Moskova. — Moskovassa alkoi viikon lopulla Uutistoimisto Novosti (APN) perustajien konferenssi, johon osallistuu 700 kirjailijaa, tiedemiestä, lehtimiestä, ja erilaisten järjestöjen edustajia. Uutistoimisto Novostin perusti 6 vuotta sitten joukko kansalaisjärjestöjä mm. Kirjailijaliittot ja Lehtimiesliittot.

Nykyisin APN harjoittaa aineiston vaihtoa 70 ulkomaisen uutistoimiston kanssa ja valmistaa joka päivä noin 5,000 valokuvavedosta. APN:n aineiston pohjalla ulkomailla julkaistaan 43 kuvitettua aikakauslehteä sekä erilaisia uutiskatsauksia. APN:n kustantamo julkaisee vuosittain useita miljoonia kappaleita kirjoja ja broshyyreja.

Lähes 7,000 kirjoittajaa on yhteistyössä APN:n kanssa.

Toimintakertomuksen konferenssissa teki APN:n hallituksen puheenjohtaja Boris Burkov.

Jätit meille kauniit
MUISTOT
itsestäsi, toveri
Martti Sutinen
CARL RAUTIO
LIISA HAKALA
Lake Worth, Fla., U.S.A.
UNO VENNA
Sudbury Ontario

Kauneimmat
RUUSUT
rakkaan mieheni
Jacob Laitilan
MUISTOLLE
Kuoli kesäkuun 25 pnä 1964.
Ajatuksissani aina elän kanssasi ja muistelen menneitä
Syvästi Sinua rakkaudella kaivaten,
Vaimosi HILJA.

Kauneimmat
KUKAT
Vilho Vihurin
MUISTOLLE
Senja ja Vic Jutila
Aino ja Lauri Koski
Hellen ja Bill Sundholm
Elina ja Arvi
Whitefish Ontario

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen pitkäaikaisen tuttavamme
VILHO VIHURIN
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Ida ja Atu Koivula	Tena ja Harry Tolonen
Tili ja Vic. Hänninen	Otto Tolonen
Bertha ja Kaarlo Toikka	Tyyne Kinnunen
Ida Tuokko	Aarne Kinnunen
Alma ja Lauri Karjalainen	Maria Marttinen
Helmi Titterson	Ellen ja Fred Kivinen
Maria ja Valpas Hänninen	John Salminen
Anna Viita	Lea ja Niilo Toikka
	Lempi Mäki

R. R. 2, (LONG LAKE) SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Retkeilyn mukavuutta nykyaikaisin varustein

Liike-elämässä povaillaan ennätysmäistä retkeilyvarusteiden myyntiä tänä kesänä, sillä retkeilyharrastus tuntuu leviävän kovaa vauhtia.

Suunta on yhä selvemmin kääntymässä auto- ja veneretkeilyyn, mutta toisaalta myös pyöräretkeily on tulossa uudelleen muotiin. Jopa autojenkin omistajat saattavat varustautua viettämään terveydekseen lomaansa polkupyörän satulassa. Patikkamatkoja sen sijaan tehdään vähemmän.

Telttakaupan alalla voidaan todeta, että suuret, talomalliset moniosaiset ovat "pop" — yleinen suunta on jyrkästi pois päin aivan pienistä teltoista. Ja kun teltta on suuri, mahtuu sinne myös enemmän tavaraa ja mukavuutta: yksinkertaisista primuskeittimistä ollaan siirtymässä nestekaasuun, kenttäpakki on vaihtumassa mukavaan keitto- ja ruokailuvälinesarjaan. Jopa kokoonpantavat telttatuolit, pöydät ja telttasängytkin kuuluvat hyvin varustetun retkeilijän leiriin, puhumattakaan kumipatjoista ja makuupusseista.

Mutta jos kaipaa mukavuuksia leirielämäänsä, ei niitä toki saa ilmaiseksi, ja jos haluaa hyvää tavaraa, on hintakin sen mukainen. Telttojen kaaret ovat nykyisin alumiinia, ja ne ovat hyvin helposti koottavissa. Kankaissa sen sijaan ei ole viime aikoina tapahtunut suuria uudistuksia. Telttojen pohjamateriaalina on muovi.

OSAATTEKO HOITAA KUMIPATJANNE?

Kumi on edelleen paras materiaali ilmapatjaan — se on kohtalaisen lujaa ja kestää hyvänä vuosikausia, varsinkin jos muistaa syksyllä varastoidessa puhaltaa sen sisään hieman talkkia, etteivät kumit tartu sisäpuolelta toisiinsa.

Makuupusseja on saatavissa sekä vanu- että elastontyyppisin täyttein sekä untuvatäyttein.

KEITTIMIIN YHTYY MYÖS VALAISIMIA

Retkeilijöitä varten on suunniteltu useita pieneen tilaan mahtuvia, keveitä keitto- ja ruokailuvälinesarjoja, joissa voidaan kantaa sisäkkäin esim. ämpäri, kattila, kahvipannu, kasari, paistinpannu, 4 lautasta ja 4 mukia. Uusinta uutta ovat kertakäyttöiset ruokailuvälineet. Eräisiin kaasukeittimiin voidaan yhdistää myös valaisin- ja lämmityslaitteet.

Monien retkeilijäin ja leiriläisten varusteisiin kuuluu myös auton katolla kuljetettava lasikuitu- tai kumijolla.

Lomanviettäjien harrastusmuodoista on myymälästä käsin arvioituna sukellusurheilu kasvamassa, samoin vesihiihto. Mutta paljon on niitäkin, jotka vanhaan tuttuun tapaan tyytyvät tikanheittoon. Sulkapallo taas tuntuu tällä kertaa olevan vähemmän suosiossa.

Kuka pelkää kertakäyttöpukua

Muodinluojat Saksassa huomaavat olevansa uusien tehtävien edessä sen jälkeen kun paperi jälleen keksittiin sopivana vaatetusaineena. Jo tuhat vuotta sitten paperipukuja tunnettiin Kiinassa ja Japanissa, ne olivat loistavia ja kallisarvoisia sekä osittain kulttiasuja. Nyt niin ajankohtaiset kertakäyttövaatteet eivät nekään ole halpaa tekstiilien korviketavaraa, vaan "ylellisyyttä". Ne leikataan uusimpien muodin määräysten mukaan ja niihin on painettu kauneimmat värit ja kuosit, jotka tekevät niistä eri tilaisuuksiin soveltuvia. Näitä hauraita vaatteita käytetään kesteissä, juhlissa ja teatterissa, kävelyillä kaupungilla tai retkillä aurinkoiseen etelään. Kerrotaan kertakäyttöisestä luopumisen olevan hyvin vaikeaa.

Hämmästyttävän nopeasti kertakäyttöiset valloittivat paikkansa markkinoilla ja ihmisten tietoisuudessa ilman suurta mainoskampanjaa. Nykyisin tehtaat Saksan liittotasavallassa eivät ehdi tuottaa tarpeeksi nopeasti uutta tavaraa. Myynti ylittää tarjonnan. Uusin tulokas on "jouhikangas", jota voidaan käyttää 3—4 kertaa ja jopa silittääkin välillä. Se on "ylellisyyttä", jonka jokainen voi kustantaa itselleen.

Tällä alalla oli edelläkävijänä Saksassa eräs paperitehdas, joka on suurin EEC-alueen paperin ja kartongin tuottaja. Vuosikausia yhtiö kehitteli jouhikangastaan, jota siis ei valmisteta selluloosasta niin kuin paperia, vaan raaka-aineena ovat tietyt kemialliset kuidut, jotka liittyvät toisiinsa erityisillä kiinniteaineilla.

Uusia tulokkaita odotellaan. Sarjavalmistuksessa ovat jo nim. hatut, takit, vapaa-ajan puvut ja sairaaloiden tekstiilitarvikkeet sekä leirintävälineet. Jo syksyllä arvellaan syntyvän todellisen "aallon" kertakäyttömuodin alalla. Siihen mennessä ennättävät kolmenkymmenen ylittäneet elegantit ja varakkaat naisetkin suhtautua uuteen muotiin oikealla tavalla — ei siis korvikkeena, vaan aikamme todellisena käytännön muotina. Näyttäähän mini-muotikin ehtineen jo yli kolmenkymmenen ikäisten pariin.

Haluatteko kielon kotipuutarhaanne

Kielo on valittu Suomen kansalliskukaksi ja monet haluavat sen kasvamaan kotipuutarhaansa.

Luonnonvaraisten kielojen (Lily of the Valley) kasvatus tapahtuu esimerkiksi näin:

Keväällä tai syksyllä tehdään luonnossa kielojen keskelle kapeahko vako tai vakoja, joista noin 8 tuuman syvyydeltä poistetaan kaikki kivet, puitten ja pensaitten juuret yms., mutta kielon rönsyilevät juuret säilytetään vioittamatta niitä. Vako tai vaot täytetään väkimullalla, johon kielon juuret asetetaan niin, että ne peittyvät noin 2 tuuman multakerroksella.

Jos työ tehdään keväällä, ovat multavaot kunnollisesti kasteltava heti, sekä myöhemminkin kesän aikana silloin tällöin. Yhden tai kahden kasvukauden jälkeen on edellä selostettu multavako täynnä kielon juurilonkareita, ns. istutusjuuria. Vaossa tavataan sekä yksi- että kaksivuotisia juurilonkeroita. Yksivuotiset tunnetaan vaaleammasta väristään ja siitä, että lonkeroiden päässä ei ole ollut lehteä, kun sen sijaan vanhempien, väriltään tummempien lonkeroitten päässä on ollut lehti. Seassa saattaa olla enemmän tai vähemmän kukkajuurakoitakin, toisin sanoen tukevia, tylppiä kukka-aiheellisia silmuja. Halkaisemalla muutamia silmuja opitaan ne helposti erottamaan edellä mainituista istutusjuurista.

Kun ylösotto tapahtuu lokakuussa, ovat nämä silmut tarpeeksi tuleentuneet ja ne voidaan hyötää kotona kukkaan jouluksi ja kautta talven. Tällaiset istutusjuuret istutetaan kukkaryhmiin ja kukkivat iloksemme vuoden kuluttua sekä vielä monina keväinä, kunnes ne taas nostetaan ja lajitellaan.

Vaatteita paperista

Paperinen paita ei ole mikään uusi keksintö, vaikka millään tavalla se ei ole suosituksi tullutkaan. Pikemminkin sellaisia esiintyy vain joissakin elokuvakomedioissa, joissa sellaisilla vaatekappaleilla onkin erinomaisia naurun aiheita.

Paperiset puvut ovat kuitenkin nyt tulossa muotiin Yhdysvalloissa. Sellainen on luonnollisesti kätevä varsinkin miehille jotka eivät kovin usein voi pukeutua uusiin vaatekappaleisiin. Eikähän heillä ole sellaista tarvettakaan esiintyä uusissa puvuissa kuin naisilla, joiden muoti vaihtuu jokaisen vuodenajan mukana. Miesten muoti kun pysyy päällisin puolin vakiona vuosikymmenestä toiseen. Toisinaan ovat housujen lahkeet leveämmät ja toisinaan kapeammat mutta koskaan niiden alaraja ei ole noussut polven yläpuolelle.

Mutta naisten puvuissa paperi sittenkin on saanut suuremman suosion. Varsinkin hääpuvut on ryhdytty entistä suuremmassa määrin valmistamaan paperista aina morsiushuntuja myöten.